

Sveučilišna avenija 4
51 000 Rijeka
Hrvatska

SVEUČILIŠTE U RIJECI
Filozofski fakultet

tel. (051) 265-600 | (051) 265-602
dekanat@ffri.hr
www.ffri.uniri.hr

**SVEUČILIŠTE U RIJECI
FILOZOFSKI FAKULTET**

Studijski program:
Filozofija
dvopredmetni diplomski studij
nastavnički smjer, opći smjer

Izvedbeni planovi
zimski semestar akademske godine
2019./2020.

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU			
Naziv kolegija	Filozofija uma		
Studij	Diplomski studij filozofije		
Semestar	I.		
Akadska godina	2019./2020.		
Broj ECTS-a	6		
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30 + 30 + 0		
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Predavanja: ponedjeljak 8:15-9:00/9:15-10:00; predavaonica 401, Seminari: utorak 14:15-15:00,15:15/16:00, 104.		
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Ne		
Nositelj kolegija	Izv. dr. sc. Luca Malatesti		
	Kabinet	422	
	Vrijeme za konzultacije	Ponedjeljkom,10:30- 12:00 i po dogovoru emailom	
	Telefon	(051) 265 650	
	e-mail	lmalatesti@ffri.hr	
Suradnik na kolegiju	Doc. dr. sc. Marko Jurjako		
	Kabinet	422	
	Vrijeme za konzultacije	Utorak: 10-12 Srijeda: 10-12	
	Telefon	051 669 210	
	e-mail	mjurjako@uniri.hr	
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA			
SADRŽAJ KOLEGIJA			
<p>Mentalna stanja imaju intencionalnost ili svojstvo <i>biti o nečemu</i>. Glavni cilj kolegija je da svaki student izgradi svoju teoriju intencionalnosti, na temelju informiranih i argumentiranih odgovora na sljedeća pitanja: mogu li prirodne znanosti opisati i objasniti intencionalnost? Kakav je odnos između intencionalnosti, racionalnosti, normativnosti i svijesti? Može li organizam ili sustav koji ne posjeduje pojmove imati intencionalna mentalna stanja? Možemo li opisati intencionalna mentalna stanja kod ljudi uzimajući u obzir samo njihova unutarnja svojstva?</p>			
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA			
<p>Nakon odslušanog kolegija studenti će moći:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. objasniti pojam intencionalnosti 2. povezati filozofe koji se obrađuju na kolegiju s njihovim doktrinama, argumentima i pojmovima u pogledu teorije intencionalnosti. 3. analizirati probleme i rješenja koji se povezuju s problemom intencionalnosti. 4. objasniti glavne pozicije vezano za pojam intencionalnosti. 5. oblikovati (sintetizirati) svoj stav u pogledu pouzdanosti i uvjerljivosti različitih pozicija koje nastoje riješiti problem intencionalnosti i pozicionirati sebe unutar filozofske rasprave. 			
NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)			
Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
x	x	x	x
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo
III. SUSTAV OCJENJIVANJA			
AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA	
Pohađanje nastave	1	-	
Seminarski grupni rad za pripremu kolokvija i ispita	1	-	
Kontinuirana provjera znanja 1 (Ispit 1)	1,5	25	
Kontinuirana provjera znanja 2 (Ispit 2)	1,5	35	

ZAVRŠNI ISPIT	1	30
		100
OCJENA	PREDDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI	
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova	
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova	
3 (C)	od 60% do 74,9% ocjenskih bodova	
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova	
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova	
IV. LITERATURA		
OBVEZNA LITERATURA		
<p>Brentano, F. 2002. "The distinction between mental and physical phenomena." In D. Chalmers, ed. <i>Philosophy of Mind: Classical and Contemporary Readings</i>. Oxford: Oxford University Press, 479-484.</p> <p>Dennett, D. 2002. "True Believers: The Intentional Stance and Why it Works." In D. Chalmers, ed. <i>Philosophy of Mind: Classical and Contemporary Readings</i>. Oxford: Oxford University Press, 556-567.</p> <p>Dretske, F. 2002. "A recipe for thought." In D. Chalmers, ed. <i>Philosophy of Mind: Classical and Contemporary Readings</i>. Oxford: Oxford University Press, 491-499.</p> <p>Fodor, J. 2007. "The revenge of the given." In B. P. McLaughlin and J. Cohen, eds. <i>Contemporary Debates in Philosophy of Mind</i>. Oxford: Blackwell, 105-116.</p> <p>Horgan, T. and J. Tienson. 2002. "The Intentionality of Phenomenology and the Phenomenology of Intentionality." In D. Chalmers, ed. <i>Philosophy of Mind: Classical and Contemporary Readings</i>. Oxford: Oxford University Press, 520-533.</p> <p>McDowell, J. 1994. <i>Mind and World</i>. Cambridge MA: Harvard University Press. (Lecture III)</p> <p>Millikan, R. 2002. "Biosemantics." In D. Chalmers, ed. <i>Philosophy of Mind: Classical and Contemporary Readings</i>. Oxford: Oxford University Press, 500-509.</p> <p>Rey, G. 2007. "Resisting Normativism in Psychology." In B. P. McLaughlin and J. Cohen, eds. <i>Contemporary Debates in Philosophy of Mind</i>. Oxford: Blackwell, 69-84.</p> <p>Sawyer, S. 2007. "There is no viable notion of narrow content." In B. P. McLaughlin and J. Cohen, eds. <i>Contemporary Debates in Philosophy of Mind</i>. Oxford: Blackwell, 20-34.</p> <p>Segal, G. 2007. "Cognitive Content and Propositional Attitudes Attributions." In B. P. McLaughlin and J. Cohen, eds. <i>Contemporary Debates in Philosophy of Mind</i>. Oxford: Blackwell, 5-19.</p> <p>Shoemaker, S. 2007. "A case for qualia." In B. P. McLaughlin and J. Cohen, eds. <i>Contemporary Debates in Philosophy of Mind</i>. Oxford: Blackwell, 318-332. Tye, M. 2007. "New troubles for the qualia freak." In B. P. McLaughlin and J. Cohen, eds. <i>Contemporary Debates in Philosophy of Mind</i>. Oxford: Blackwell, 303-318.</p> <p>Wedgwood, R. 2007. "Normativism defended." In B. P. McLaughlin and J. Cohen, eds. <i>Contemporary Debates in Philosophy of Mind</i>. Oxford: Blackwell, 85-101.</p>		
IZBORNA LITERATURA		
<p>Malatesti, L. 2014. <i>Filozofija uma. Intencionalnost u suvremenim filozofskim raspravama, (Skripta)</i>, e-izdanje, Filozofski Fakultet Sveučilišta u Rijeci, Rijeka.</p> <p>Braddon-Mitchell, D. and F. Jackson. 1996. <i>Philosophy of Mind and Cognition</i>. Oxford: Blackwell. (Odabrana poglavlja)</p> <p>Chisholm, R. M. 2002. "Intentional inexistence." In D. Chalmers, ed. <i>Philosophy of Mind: Classical and Contemporary Readings</i>. Oxford: Oxford University Press, 484-491.</p> <p>Crane, T. 2001. <i>The Elements of Mind: An Introduction to the Philosophy of Mind</i>. Oxford: Oxford University Press. (Odabrana poglavlja: 2,3,4)</p>		
V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU		
POHAĐANJE NASTAVE		
Od studenata se očekuje redovno pohađanje nastave, aktivno sudjelovanje na nastavi i izvršavanje zadanih obveza.		

Studenti moraju prisustvovati na 70% sati.		
NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA		
Elektronička posta. Studenti moraju koristiti i redovito provjeravati službenu fakultetsku studentsku e-mail adresu.		
KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA		
Elektronička pošta, konzultacije		
NAČIN POLAGANJA ISPITA		
Pismeni		
OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE		
<p>Plagijat</p> <ul style="list-style-type: none"> • Svako neovlašteno preuzimanje tuđega teksta bez navođenja izvora smatra se intelektualnom krađom i podložno je sankcijama predviđenim važećim aktima. <p>Kolokviji i popravni kolokviji</p> <ul style="list-style-type: none"> • Samo studenti koji nisu pristupili kolokviju zbog opravdanih razloga (bolesti i slično) i oni koji nisu položili kolokvij prvi put, mogu pristupiti popravnom kolokviju. • Popravni kolokvij održat će se jedan tjedan poslije kolokvija. • Kolokviji i popravni kolokviji su pismeni i traju dva sata. <p>E-kolegij na Merlin</p> <ul style="list-style-type: none"> • Studenti trebaju upisati e-kolegij koji je dostupan na mrežnim stranicama „Merlin“. • Studenti u profilu Merlin trebaju koristiti svoju studentsku e-mail adresu koja im je dodijeljena u AAI sustavu. • E-kolegij će sadržavati bilješke, ocjene, forum i aplikaciju za predaju eseja. 		
ISPITNI ROKOVI		
Zimski	1. 4.2. 2020. 2. 28.2. 2020 1.2- 14h	
Prolječni izvanredni	1. 15.4.2020. 14h	
Ljetni	1. 17.6. 2020. 2. 2.7. 2020. 1.2. 14h	
Jesenski izvanredni	1. 2.9. 2020. 2. 11.9. 2020. 1.2. 14h	
VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)		
DATUM	NAZIV TEME	DATUM
Predavanja		Seminari
14.10.	Filozofija uma, intencionalnost i kako preživjeti kolegij.	15.10.
	1. Uvod u intencionalnost. Brentano 2002.	22.10.
21.10.	2. Instrumentalizam. Dennett 2002.	29.10.
28.10.	3. Naturalizacija intencionalnosti: obrada informacija. Dretske 2002.	05.11.
4.11.	4. Naturalizacija intencionalnosti: „bio-semantika“. Millikan 2002.	12.11.
11.11.	5. Intencionalnost i normativnost. Rey 2007.	19.11.
18.11.	6. Normativizam. Wedgwood 2007.	26.11.
25.11.	7. Ne-pojmovni sadržaj. Fodor, 2007. Crane 2001, Chapter 5, § 45	03.12.
2.12.	Priprema za ispit 1 (predavanja 1-5)	10.12. <u>ISPIT 1</u>
9.12.	8. Protiv ne-pojmovnog sadržaja. McDowell, 1994 (Lecture III)	17.12 Seminar i Popravak ispita 1
16.12.	9. "Uski" i "široki" mentalni sadržaj. Segal, 2007. Crane, 2001, Chapter 4, § 36, 37.	7.01.2020.
13.01.2020.	10. Protiv uskog sadržaja. Sawyer 2007, Braddon-Mitchell and Jackson, 1996. Chapter 12.	21.01.

	Ispit 2 (predavanja 6-10)	14.01.
20.01.	11. Fenomenalni karakter i intencionalni sadržaj. Tye 2007, Crane, 2001, Chapter 3, § 22, 23.	28.01.
27.01.	Priprema za završni ispit i popravak ispita 2	

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE

ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
objasniti pojam intencionalnosti	<ul style="list-style-type: none"> Filozofija uma, intencionalnost i kako preživjeti kolegij. Uvod u intencionalnost. Brentano 2002. 	<ul style="list-style-type: none"> Predavanje Rad na tekstu individualni rad 	<ul style="list-style-type: none"> Pismeni ispit 1 Pismeni ispit 2 ZAVRŠNI ISPIT (Usmeno: obrana osobne pozicije u debati i priprema tablicu s pozicijama i argumentima)
povezati filozofe koji se obrađuju na kolegiju s njihovim doktrinama, argumentima i pojmovima u pogledu teorije intencionalnosti.	<ul style="list-style-type: none"> Uvod u intencionalnost. Brentano 2002. 	<ul style="list-style-type: none"> Predavanje Rad na tekstu Individualni rad Grupni rad u nastavi 	
analizirati probleme i rješenja koji se povezuju s problemom intencionalnosti.	<ul style="list-style-type: none"> Metodološki fenomenizam Introspekcionizam Naturalizam Instrumentalizam Informacistiska semantika Teleološka semantika Biosemantika Semantički internalizam Semantički externalizam Socijalni externalizma Representacionalizam o kvavliama Normativizam Teorija ne-pojmovnog sadržaja 	<ul style="list-style-type: none"> Predavanje Rad na tekstu Individualni rad Grupni rad u nastavi 	
objasniti glavne pozicije vezano za pojam intencionalnosti.	<ul style="list-style-type: none"> Vorstellung Akt Propozicijski stav Intencionalnost Intencionalni sadržaj Intencionalni stav Fizički stav Intenzionalnost Ne-pojmovni sadržaj Pojmovni sadržaj Biološka funkcija kvalija Fenomenalni karakter Normativnost u 	<ul style="list-style-type: none"> Predavanje; Diskusija; Rad na tekstu; 	

	semantici <ul style="list-style-type: none"> • Uski mentalni sadržaj • Široki mentalni sadržaj • Pojmovi 		
oblikovati (sintetizirati) svoj stav u pogledu pouzdanosti i uvjerljivosti različitih pozicija koje nastoje riješiti problem intencionalnosti i pozicionirati sebe unutar filozofske rasprave.	<ul style="list-style-type: none"> • Argumenti za i protiv naturalizacije intencionalnosti • Argumenti za i protiv instrumentalizma • Argumenti za i protiv reprezentacionalizma • Argumenti za i protiv normativizma • Argumenti za i protiv ne-poimovog sadržaja • Argumenti za i protiv internalizma 	<ul style="list-style-type: none"> • Predavanje; • Diskusija; • Rad na tekstu; Priprema za završni ispit	ZAVRŠNI ISPIT - Usmeno: obrana osobne pozicije u debati i priprema tablicu s pozicijama i argumentima

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU	
Naziv kolegija	METODIKA NASTAVE FILOZOFIJE
Studij	Dvopredmetni diplomski studij filozofije
Semestar	III.
Akadska godina	2019./2020.
Broj ECTS-a	4
Nastavno opterećenje (P+S+V)	45+15+0
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Utorkom; 12,15 – 14,45; prostorija 402
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Ne
Nositelj kolegija	Izv. prof. dr. sc. Aleksandra Golubović
Kabinet	423
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	Utorkom od 10,30 – 12,00 h i po dogovoru
Telefon	
e-mail	agolub@ffri.hr
Suradnik na kolegiju	
Kabinet	
Vrijeme za konzultacije	
Telefon	
e-mail	
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA	
SADRŽAJ KOLEGIJA	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Vrste nastave 2. Problemski i povijesni pristup nastavi filozofije 3. Priprema nastavnika za izvođenje nastave 4. Određivanje odgojno-obrazovnih ciljeva (nastavne teme, jedinice i cjeline) 5. Didaktički principi u nastavi 6. Metode nastave filozofije i predmeta humanističkih znanosti 7. Principi u nastavi filozofije: u odnosu prema planiranju, izvođenju i evaluaciji nastave filozofije 8. Principi u nastavi filozofije; u odnosu prema učenicima 9. Postupci uvođenja u filozofsko mišljenje; skandalon, problematiziranje i aktualizacija 10. Filozofski tekst u nastavi filozofije 11. Komunikacijski proces u nastavi filozofije 12. Ocjenjivanje i ispitivanje učenika 13. Funkcije školske knjižnice u nastavi 14. Nastavna klima i odnos nastavnik-učenik 	
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA	
<p>Nakon izvršavanja studijskih obveza u predmetu očekuje se da studenti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - mogu opisati, argumentirano izložiti i objasniti temeljne elemente nastave i nastavnog procesa; - mogu opisati, objasniti i primjeniti oblike rada, metode, postupke uvođenja u nastavu filozofije, temeljne principe i ostale relevantne elemente za izvođenje nastave društvenih i humanističkih predmeta; - mogu samostalno odrediti nastavne ciljeve za navedene nastavne predmete; 	

- mogu samostalno odrediti odgovarajuće nastavne metode i ostale relevantne elemente za nastavne predmete i nastavne jedinice;
- mogu vrednovati i ocjenjivati učenički i nastavnički rad;
- mogu samostalno izvoditi nastavu iz navedenih predmeta.

NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)

Predavanja X	Seminari (pripreme) X	Konzultacije X	Samostalni rad X
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad X	Ostalo

III. SUSTAV OCJENJIVANJA

AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Pohađanje nastave	1,5	
Kontinuirana provjera znanja – kroz izvedbe metodičkih vježbi	1	50
Aktivnost u nastavi + Praktični rad	1	20
ZAVRŠNI ISPIT	0,5	30
UKUPNO	4	100

Opće napomene:

Varijanta 2 sa završnim ispitom

Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.

- **Tijekom nastave** student može ostvariti od najmanje 50% do najviše 70% ocjenskih bodova.
- **Na završnom ispitu** student može ostvariti od najviše 50% do najmanje 30% ocjenskih bodova.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PREDDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9%, ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

1. Josip Marinković: Metodika nastave filozofije, Zagreb, 1982., novo izdanje (Školske novine) iz 2008.

2. Aleksandra Golubović, Laura Angelovski, Metodika nastave filozofije (2017.) e-skripta, Filozofski fakultet u Rijeci
3. Boris Kalin: Logika i oblikovanje kritičkog mišljenja, Zagreb, 1983.
4. Boris Kalin: Povijest filozofije, Školska knjiga, Zagreb, različita izd.
5. Tomislav Reškovic: Filozofija, Zagreb, 2008.
6. Gajo Petrović: Logika, Školska knjiga, Zagreb, različita izd.
7. Srećko Kovač, Logika, Školska knjiga, Zagreb, različita izd.
8. Davor Lauc, Zvonimir Šikić: Logika, Zagreb, 2014.

IZBORNA LITERATURA

1. Josip Marinković: Filozofija kao nastava, Zagreb, 1990.
2. Josip Marinković: Ogledi iz filozofije odgoja, Zagreb, 1987.
3. Josip Marinković: Utemeljenost odgoja u filozofiji, Zagreb, 1981.
4. Milan Polić: Odgoj i svije(s)t, Zagreb, 1993.
5. Milan Polić: K filozofiji odgoja, Zagreb, 1993.
6. Pavao Vuk Pavlović: Ličnost i odgoj, Zagreb, 1932.
7. Časopis Metodički ogledi, Hrvatsko filozofsko društvo, Zagreb.

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Studenti trebaju redovito pohađati nastavu (izostanci, osim u iznimnim slučajevima bolesti, se ne uvažavaju). U slučaju većeg opravdanog izostanka pisat će dodatni pismeni rad koji trebaju predati zajedno s obveznim pismenim pripremama (zadacama).

Kašnjenje na nastavu se tolerira do 5 minuta.

Tijekom nastave mobiteli trebaju biti utišani ili isključeni.

Nastava se odvija kroz studentske vježbe koje svojim uputama, sugestijama, ispravicima i temeljnim metodičkim smjernicama – moderira nositeljica kolegija.

Od studenata se očekuje aktivno sudjelovanje u nastavi (jer se aktivnost ocjenjuje), osobito vježbama te izvršavanje svih zadanih obveza tijekom nastave (izvođenje najmanje jedne do dvije nastavne jedinice (tzv. micro teaching – u određenoj minutaži) iz filozofije u okviru vježbi te izrada nekoliko pisanih priprema, kritičkih osvrti promatranih vježbi, ppt prezentacija i sl. – što će biti dogovoreno naknadno).

Za sve zadane obveze potrebno je pridržavati se rokova.

Svako kašnjenje u izvršavanju obveza rezultirati će smanjenjem ocjenskih bodova.

Tijekom semestra studenti su dužni izraditi zadatke u pisanoj formi (tipa: izrada operativnog plana i programa iz filozofije; usporedba dvaju udžbenika: Kalin i Reškovic; pismena priprema iz filozofije uz ppt prezentaciju).

Tijekom semestra studenti će izraditi jednu do dvije pismene pripreme iz filozofije (uz ppt prezentaciju), po odabiru nastavnika (a na konzultacijama, koje su obvezne, prof.

Golubović će odobriti konačnu verziju pripreme i ppt prezentacije). Potom će u okviru vježbi održati najmanje jedan nastavni sat (ili kraće vježbe) iz filozofije. Ukoliko izvedba nastavne jedinice (ili više vježbi) ne bude zadovoljavajuća, student će je ponoviti prema uputama nastavnika (onoliko puta koliko bude potrebno).

Za obje pripreme potrebno je pripremiti Power point prezentaciju i tjedan dana prije izvedbe vježbe – obavezno s materijalima doći na konzultacije i probnu izvedbu. Obj

pismene pripreme trebaju biti predane najkasnije do 15. siječnja tekuće god. (kašnjenje je moguće do 5 dana - svaki dan kašnjenja rezultirat će smanjenjem po 1 ocjenski bod. Dakle, za 5 dana kašnjenja gubi se 5 ocjenskih bodova). Ukoliko do 20. siječnja student ne preda obje pripreme gubi pravo na ostvarivanje bodova iz Metodike nastave filozofije. U tom slučaju kolegij će ponovno upisati sljedeće akademske godine.

Školska praksa (hospitacije u školama): obavijest za ljetni semestar
Studenti su obvezni odslušati 10 sati hospitacija u školi (6 filozofije i 4 logike, ili 5 filozofije, 1 etike i 4 logike).

Izvedbe nastavnih jedinica (u okviru vježbi - potrebno je održati u točno zadanom terminu, inače dolazi do smanjenja ocjenskih bodova). Pismene pripreme treba predati u isprintanoj verziji.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Web stranice Fakulteta, tj. odsjeka za filozofiju.
Oglasne ploče odsjeka za filozofiju.
Elektronička pošta.
Tajništvo odsjeka za filozofiju.

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

U vrijeme konzultacija.
Elektronička pošta.

NAČIN POLAGANJA ISPITA

Usmeni ispit.

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Svako neovlašteno preuzimanje tuđega teksta bez navođenja izvora smatra se intelektualnom krađom i podložno je sankcijama predviđenim važećim aktima!

ISPITNI ROKOVI

Zimski	12. 02; 26. 02.
Proljetni izvanredni	15.04.
Ljetni	
Jesenski izvanredni	02.09. i 09.09.

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)

DATUM	NAZIV TEME
1. tjedan 15.10.2019.	Uvodni sat: upoznavanje studenata s načinom rada na kolegiju (inicijalni ispit predznanja temeljnih didaktičkih sadržaja)
2. tjedan 22.10.	Filozof u obrazovanju i obrazovnim modelima; dijelovi pripreme i primjeri (izrada ppt prezentacije) – upute
3. tjedan 29.10.	Osvrt na godišnji program i (operativni) plan predmeta filozofija i logika + (uvod u filozofske discipline) – izvedbe vježbi (trominutnih)
4. tjedan 5.11.	Obrazovni i odgojni ciljevi u nastavi filozofije (zadace; ishodi) – (formulacija ciljeva za odabrane nastavne jedinice) – izvedbe vježbi

5. tjedan 12.11.	Didaktički principi – oblici rada i metode (izvedbe vježbi)
6. tjedan 19.11.	Mogućnost posjeta Prvoj riječkoj hrvatskoj gimnaziji (upoznavanje studenata s nastavnim i izvannastavnim aktivnostima, školskim kurikulumom i specifičnostima rada u školi) ili izvedbe vježbi na nastavi
7. tjedan 26.11.	Način strukturiranja sadržaja u nastavi filozofije; povijesno-kronološki pristup (vježbe studenata – izvođenje mikronastavne jedinice)
8. tjedan 3.12.	Način strukturiranja sadržaja u nastavi filozofije; problemski pristup (vježbe studenata – izvođenje mikronastavne jedinice) 1. ZADAĆA – (moguća - Usporedba udžbenika Kalina i Reškovca i sl.)
9. tjedan 10.12.	Pojam i klasifikacija metoda u nastavi filozofije; rad na izvornom tekstu (vježbe studenata)
10. tjedan 17.12.	Verbalna metoda; razgovor u nastavi – vrste razgovora (vježbe na odabranim nastavnim jedinicama)
11. tjedan 7.1.2020.	Postupci uvođenja u nastavu filozofije – skandalon, problematiziranje, aktualiziranje (uz vježbe) 2. ZADAĆA – Pisana priprema nastavne jedinice iz filozofije
12. tjedan 14.1.	Principi u nastavi filozofije – u odnosu na nastavu; u odnosu na učenike (vježbe studenata)
13. tjedan 21.1.	Filozofski tekst u nastavi filozofije (esej; ocjenjivanje) uz vježbe studenata
14. tjedan 28.1.	Metodička priprema-sažetak, evaluacija postignutog i upute za ispit
	(Napomena: s obzirom da se nastava odvija kroz studentske vježbe koje moderira prof. Golubović u rasporedu nastave moguća su odstupanja; kroz semestar će se obraditi temeljni metodički sadržaji)

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE

ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
Primjena metodičkih znanja na izvedbe metodičkih vježbi Izvedbe metodičkih vježbi Evaluacije izvedenih vježbi	Preduvjet - Program predmeta filozofije u gimnazijama (i upravni referent u ekonomskoj školi)	<ul style="list-style-type: none"> - Izvedbe vježbi - Primjena svih metodičkih znanja – (osnovno; problemskog i povijesnog pristupa, principa, metoda, oblika rada, različitih vrsta razgovora, 	<p>Napisati pripremu nastavnog sata koristeći ključne metodičke elemente (opširnu i kraću)</p> <p>Izraditi Ppt prezentaciju za nastavni sat (micro teaching)</p>

		<p>postupaka uvođenja (skandalon, problematiziranje, aktualizacija), korištenje izvornog teksta u nastavi filozofije, kritičko promišljanje i evaluiranje)</p> <ul style="list-style-type: none"> - argumentiranje 	<p>Izvedbe mikro-nastavnih vježbi,</p> <p>Sudjelovanje u raspravama i diskusijama oko relevantnih dijelova sata (vježbe)</p> <p>Aktivno kritičko i kreativno komentiranje ključnih metodičkih elemenata</p> <p>Kritički osvrt na izvedenu vježbu (micro teaching)</p>
	<ul style="list-style-type: none"> - Vrste nastave - Problemski i povijesni pristup nastavi filozofije - Priprema nastavnika za izvođenje nastave - Određivanje odgojno-obrazovnih ciljeva (nastavne teme, jedinice i cjeline) - Didaktički principi u nastavi - Metode nastave filozofije i predmeta humanističkih znanosti - Principi u nastavi filozofije: u odnosu prema planiranju, 	<p>Interaktivno predavanje</p> <p>Samostalni zadatci, rad u paru, rad u grupi</p> <p>Rad na tekstu</p> <p>Prezentiranje nastavne jedinice (micro teaching)</p> <p>Analiza i evaluacija izvedenih vježbi</p>	<p>Izvedbe vježbi</p> <p>Analiza i osvrt na izvedene vježbe</p> <p>Pisanje pismenih priprema</p> <p>Ppt prezentacija</p> <p>Usmeni ispit</p>

	<p>izvođenju i evaluaciji nastave filozofije</p> <ul style="list-style-type: none"> - Principi u nastavi filozofije; u odnosu prema učenicima - Postupci uvođenja u filozofsko mišljenje; skandalon, problematiziranje i aktualizacija - Filozofski tekst u nastavi filozofije - Evaluacija i ocjenjivanje		
--	---	--	--

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU	
Naziv kolegija	Analitički marksizam
Studij	Diplomski studij filozofije
Semestar	1.,3.
Akadska godina	2019./2020.
Broj ECTS-a	3
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+0+0
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Utorkom 10,15-12h, učionica 450
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Da
Nositelj kolegija	Doc. dr. Neven Petrović
Kabinet	F-425
Vrijeme za konzultacije	Ponedjeljkom 18-19,30h, utorkom 12-13,30h
Telefon	051 265 647
e-mail	npetrovic@ffri.hr
Suradnik na kolegiju	
Kabinet	
Vrijeme za konzultacije	
Telefon	
e-mail	
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA	
SADRŽAJ KOLEGIJA	
<p>1) U uvodnom dijelu kolegija objašnjava se što je analitički marksizam i zbog čega je značajan, zatim se spominju glavne, velike teme marksističke filozofije te se izlaže kako su one, u glavnim crtama, izražene u Marxovim i Engelsovim programatskim i pristupačnijim tekstovima, kao što su npr. <i>Komunistički manifest</i> i <i>Nadnica, cijena i profit</i>. (6h)</p> <p>2) Nakon toga prelazi se na izlaganje i suvremenu analizu konkretnih pitanja koja je marksizam uveo razvijajući svoju teoriju povijesti. To su npr: što su proizvodne snage, od čega se sastoji ekonomska struktura društva, što su proizvodni odnosi, što je baza a što nadgradnja društva i kakva je njihova međusobna veza, što je fetišizam, koja je logika razvoja povijesti, kako funkcionira kapitalizam, što je eksploatacija i slično. Pri tome se prvenstveno uzima u obzir proslavljena interpretacija G.A. Cohena, koji modernim analitičkim oruđima preispituje Marxove teze i pokušava procijeniti što od njih može proći kroz filter tih suvremenih dostignuća (18h).</p> <p>3) Iduća faza kolegija obuhvaća marksističke teme koje imaju moralnu, tj. vrijednosnu dimenziju, poput slijedećih: što je alijenacija, jesu li proleter i kapitalizam neslobodni i na koji način, u kojem je smislu komunizam superioran kapitalizmu, itd. Nastava se i u ovoj fazi većinom oslanja na rad G.A. Cohena, te još nekih njegovih kolega analitičkih marksista (2h).</p> <p>4) Konačno, u posljednjoj se fazi kolegija pažnja posvećuje isključivo kritičkom razmatranju (neke od tih kritika bile bi dotaknute i u ranijem toku nastave, ali bi ih se sada detaljnije razrađivalo) iznesenih marksističkih ideja i vizija da bi se vidjelo zadovoljavaju li logičke i empirijske standarde koje moraju zadovoljiti sve ozbiljne teorije. Tu će oslonac biti na radovima nekolicine nemarksističkih autora (Conway, Hayek, Popper, Sesardić) koji se nalaze u preporučenoj literaturi. Od studenata se neće zahtijevalo da obavezno prođu kroz tu literaturu da ih se ne preopteretiti, ali će im se na taj način ipak pružiti osnovne informacije o ključnim smjerovima kritike (4h).</p>	
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA	
<p>Nakon odslušanog i položenog kolegija studenti će moći:</p> <ul style="list-style-type: none"> - razumjeti ključne preokupacije marksističke filozofije; - definirati probleme proizvodnih snaga, proizvodnih odnosa, fetišizma, alijenacije, povijesnog razvoja, određivanja ekonomske strukture stupnjem razvitka proizvodnih snaga, itd.; 	

- razlikovati i interpretirati osnovna gledišta o tim problemima;
- identificirati glavne smjerove kritike tih gledišta;
- kritički interpretirati i vrednovati spomenuta temeljna gledišta;
- samostalno nastaviti daljnje izučavanje obrađenih tema, ukoliko ih to bude zanimalo;
- argumentirano zaključivati o filozofsko-političkim problemima općenito.

NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „X“)

Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
X		X	X
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo
		X	

III. SUSTAV OCJENJIVANJA

AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Pohađanje nastave	1	30
Kontinuirana provjera znanja 1	0,5	20
Kontinuirana provjera znanja 2	0,5	20
ZAVRŠNI ISPIT	1	30
UKUPNO	3	100

Opće napomene:

Varijanta 1 bez završnog ispita

Tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova kroz različite oblike kontinuiranog praćenja i vrednovanja.

Varijanta 2 sa završnim ispitom

Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.

- **Tijekom nastave** student može ostvariti od najmanje 50% do najviše 70% ocjenskih bodova.
- **Na završnom ispitu** student može ostvariti od najviše 50% do najmanje 30% ocjenskih bodova.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PREDDIPLOMSKI STUDIJ i DIPLOMSKI STUDIJ
5 (A)	od 90 do 100 ocjenskih bodova
4 (B)	od 75 do 89,9 ocjenskih bodova
3 (C)	od 60 do 74,9 ocjenskih bodova
2 (D)	od 50 do 59,9 ocjenskih bodova
1 (F)	od 0 do 49,9 ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

- 1) G.A. Cohen, *Odbrana Marxove teorije istorije*, Zamak kulture, Vrnjačka banja, 1987, str. 23-158, 177-222 (182) ili G.A. Cohen, *Karl Marx's Theory of History: A Defence*, Princeton University Press, Princeton, NJ, 2000, str. 28-248, 278-340, 364-388, 396-414 (328)
- 2) Marx, K./Engels, F. *Manifest komunističke partije*, u Dragičević, A./Mikecin, V./Nikić, M. (ur.) *Glavni radovi Marxa i Engelsa*, Stvarnost, Zagreb, 1979, str. 367-383 (17)
- 3) Marx, K. «Nadnica, cijena i profit» u Dragičević, A./Mikecin, V./Nikić, M. (ur.) *Glavni radovi Marxa i Engelsa*, Stvarnost, Zagreb, 1979, 821-839 (19)
- 4) Marx, K. „Fetiški karakter robe i njegova tajna“, u Dragičević, A./Mikecin, V./Nikić, M. (ur.) *Glavni radovi Marxa i Engelsa*, Stvarnost, Zagreb, 1979, str. 885-894 (10)
- 5) Marx, K. „Otuđeni rad“ u Marx, K./Engels, F. *Rani radovi*, Naprijed, Zagreb, 1978, str. 244-258 (15)
- 6) Sesardić, N. „Prilog kritici marksističke utopije“, u Sesardić, N. *Iz analitičke perspektive*, SDH, Zagreb, 1991, str. 169-209 (41)

Ukupno: 284 str.

IZBORNA LITERATURA

- Buchanan, A. *Marx and Justice: The Radical Critique of Liberalism*, Methuen, London, 1982.
- Berger, P.L. *Kapitalistička revolucija*, Naprijed, Zagreb, 1995.
- Cohen, G.A. „Radnici i Riječ: ili zašto je Marx imao prava smatrati da ima pravo?“, *Praxis*, Vol. V, br. 4, 1968, str. 406-421 (16)
- Cohen, G.A. „Radna teorija vrijednosti i pojam eksploatacije“, *Marksizam u svetu*, br. 10, 1981, str. 143-263 (121)
- Cohen, G.A. *History, Labour, and Freedom*, Clarendon Press, Oxford, 1988.
- Cohen, G.A. *If You're an Egalitarian, How Come You're So Rich?*, Harvard University Press, Cambridge, MA, 2000, str. 42-115 (74)
- Cohen, G.A. «Deeper into Bullshit», u Buss, S./Overton, L. (ur.) *Contours of Agency: Essays on Themes from Harry Frankfurt*, MIT Press, 2002, str. 321-339 (19)
- Cohen, G.A. *Socijalizam – zašto ne?*, KruZak, Zagreb, 2011.
- Cohen, G.A./Kymlicka, W. “Human Nature and Social Change in the Marxist Conception of History”, *Journal of Philosophy*, Vol. 85, No. 4, 1988, str. 171-191 (21)
- Cohen, J. „Review of G.A. Cohen's *Karl Marx's Theory of History*“, *Journal of Philosophy*, Vol. 79, No. 5, str. 253-273 (21)
- Cohen, M./Nagel, T./Scanlon, T. (ur.) *Marx, Justice, and History*, Princeton University Press, Princeton, NJ, 1980.
- Conway, D. *A Farewell to Marx*, Penguin, Harmondsworth, 1987.
- Dragičević, A./Mikecin, V./Nikić, M. (ur.) *Glavni radovi Marxa i Engelsa*, Stvarnost, Zagreb, 1979.
- Elster, J. *Making Sense of Marx*, Cambridge University Press, Cambridge, 1985.
- Elster, J. *An Introduction to Karl Marx*, Cambridge University Press, Cambridge, 1986.
- Geras, N. „The Controversy about Marx and Justice“, u Callinicos, A. (ur.) *Marxist Theory*, Oxford University Press, 1989.
- Gligorov, V. (ur.) *Kritika kolektivizma*, Filip Višnjić, Beograd, 1988, str. 15-53, 121-248 (167)
- Gray, J. „Marxian Freedom, Individual Liberty, and the End of Alienation“, *Social Philosophy and Policy*, Vol. 3, No. 2, 1986, str. 160-187 (28)
- Gray, J. „Against Cohen on Proletarian Unfreedom“, *Social Philosophy and Policy*, Vol. 6, No. 1, 1988, str. 77-112 (36)
- Habermas, J. «Prilog rekonstrukciji historijskog materijalizma», u Habermas, J. *Prilog rekonstrukciji historijskog materijalizma*, Veselin Masleša, Sarajevo, 1985, str. 130-178 (49)
- Hayek, F.A. *Put u ropstvo*, KruZak, Zagreb, 2001.
- Honderich, T. „Against Theological Historical Materialism“, *Inquiry*, Vol. 25, 1982, str. 451-469 (19)
- Kolakowski, L. *Glavni tokovi marksizma I*, BIGZ, Beograd, 1980.
- Korsch, K. *Karl Marx*, Nolit, Beograd, 1982.
- Lewine, A./Wright, E. „Rationality and Class Struggle“, *New Left Review*, No. 123, 1980, str. 51-56 (6)
- Lukes, S. *Marxism and Morality*, Oxford University Press, Oxford, 1985.
- Lukes, S. “Can a Marxist Believe in Human Rights?”, u Lukes, S. *Moral Conflict and Politics*, Clarendon Press, Oxford, 1991, str. 173-88 (16)
- Mises, L. Von, *Theory and History*, Yale University Press, 1957.
- Mises, L. Von, *Marxism Unmasked: From Delusion to Destruction*, Foundation for Economic Education, New York, 2006.
- Narveson, J. „Marxism: Hollow at the Core“, u Narveson, J. *Respecting Persons in Theory and Practice*, Rowman & Littlefield, Lanham, 2002, str. 35-47 (13)
- Nozick, R. *Anarhija, država i utopija*, Jesenski i Turk, Zagreb, 2003, str. 305-358 (54)
- Parkin, F. *Marxism and Class Theory: A Bourgeois Critique*, Tavistock, London, 1971.
- Popper, K.R. *Otvoreno društvo i njegovi neprijatelji II*, KruZak, Zagreb, 2003, str. 80-198 (119)
- Petrović, G. *Filozofija i marksizam*, Naprijed, Zagreb, 1976, str. 11-151 (140)
- Rawls, J. *Lectures on the History of Political Philosophy*, Belknap Press, Cambridge, MA, 2007, str. 319-372 (54)

Roemer, J. *A General Theory of Exploitation and Class*, Harvard University Press, Cambridge, MA, 1982.

Roemer, J. (ur.) *Analytical Marxism*, Cambridge University Press, 1986.

Singer, P. *Marx*, Oxford University Press, Oxford, 1980.

Sweezy, P.M. *Teorija kapitalističkog razvitka*, Naprijed, Zagreb, 1959.

Tucker, R.C. «Marx and Distributive Justice», u Tucker, R.C. *The Marxian Revolutionary Idea*, W.W. Norton, New York, 1969, str. 33-53 (21)

Waldron, J. «When Justice Replaces Affection: The Need for Rights», u Waldron, J. *Liberal Rights*, Cambridge University Press, Cambridge, 1993, str. 370-391 (22)

Weber, M. *Protestantska etika i duh kapitalizma*, Veselin Masleša/Svjetlost, Sarajevo, 1989.

Wolff, J. *Why Read Marx Today?*, Oxford University Press, Oxford, 2002.

Wood, A.W. «Marx Against Morality», u Singer, P. (ur.) *A Companion to Ethics*, Blackwell, Oxford, 1991, str. 511-24 (14)

Wood, A.W. *Karl Marx (Arguments of the Philosophers)*, Routledge, London, 2004.

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

- Studenti mogu izostati maksimalno tri puta sa satova predavanja i seminara, odnosno moraju prisustvovati na 80% sati.
- Za više od tri izostanka studenti će dobiti dodatni seminar koji trebaju predati zajedno s obaveznim (kojeg trebaju napisati samo studenti na diplomskom studiju). Student je dužan poštovati tuđa autorska i druga prava intelektualnog vlasništva te je osobno odgovoran u slučaju povrede tih prava. Student se obvezuje naknaditi Fakultetu cjelokupni iznos plaćen od strane Fakulteta s osnove odgovornosti Fakulteta prema trećoj osobi kao posljedice povrede autorskog ili drugog prava intelektualnog vlasništva treće osobe koju je počinio student.
- U slučaju opravdanoga duljeg izostanka student se o nastavi može informirati e-mailom na: npetrovic@ffri.hr
- Kašnjenje se tolerira do 10 minuta.
- Za nastave valja ugasiti mobitele i izbjegavati ulaske i izlaske.
- Od studenata se očekuje odgovornost u izvršavanju obaveza.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Web stranice fakulteta
Elektroničkom poštom
Oglasna ploča fakulteta

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

Nakon nastave i u vrijeme konzultacija
Elektroničkom poštom

NAČIN POLAGANJA ISPITA

Studenti najprije pristupaju pismenom ispitu objektivnog tipa (tj. testu s pitanjima višestrukih mogućnosti) a nakon što ga polože (za što moraju imati jedan više od 50% točnih odgovora) pristupaju i usmenom dijelu ispita, barem ukoliko žele ocjenu više od dovoljan (2). Na usmenom dijelu studenta se traži da odgovori na pitanja vezana uz najviše tri teme obrađene tijekom nastave.

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Svako neovlašteno preuzimanje tuđega teksta bez navođenja izvora smatra se intelektualnom krađom i podložno je sankcijama predviđenim važećim aktima!

ISPITNI ROKOVI

Zimski	3. i 24.2. u 11h
Proljetni izvanredni	
Ljetni	15.6. i 1.7. u 11h
Jesenski	1. i 11.9. u 11h

izvanredni	
VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)	
DATUM	NAZIV TEME
15.10.2019.	Uvod: marksistička teorija općenito
22.10.2019.	Što je analitički marksizam i zbog čega je značajan?Marxova koncepcija povijesti i društva
29.10.2019.	Osnovni pojmovi marksističke političke ekonomije
5.11.2019.	Ekonomija i otuđenje
12.11.2019.	Što su to proizvodne snage i koja je njihova struktura a što proizvodni odnosi?
19.11.2019.	U čemu se sastoji ekonomska struktura društva i kako se ona mijenja?
26.11.2019.	Materijalna i socijalna dimenzija društva
3.12.2019.	Fetišizam i njegov značaj
10.12.2019.	Razvoj i primat proizvodnih snaga: tekstualni i faktični dokazi da postoje
17.12,2019.	Razvoj i primat proizvodnih snaga: tekstualni i faktični dokazi da postoje
7.1.2020.	Baza i nadgradnja: kako ih točno odrediti i koji je njihov odnos?
14.1.2020.	Funkcionalno objašnjenje kao rješenje za neke tvrdoglave teškoće marksizma
21.1.2020.	Logika i smjer razvoja suvremenog kapitalizma; održivost alternativnih koncepcija društva
28.1.2020.	Osnovne teorijske poteškoće marksizma; završna diskusija

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE			
ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
razumjeti ključne preokupacije marksističke filozofije	Marxova stajališta o povijesti, ekonomiji, čovjeku, politici i ideologiji	<ul style="list-style-type: none"> - predavanja - rasprava 	<ul style="list-style-type: none"> - sudjelovanje u raspravi - „pub kviz“ - završni pismeni i usmeni ispit
definirati probleme proizvodnih snaga, proizvodnih odnosa, fetišizma, alijenacije, povijesnog razvoja, određivanja ekonomske strukture stupnjem razvitka proizvodnih snaga, itd.	Cohenove analize i razrade Marxovih gledišta o svim navedenim temama	<ul style="list-style-type: none"> - predavanja - rasprava 	<ul style="list-style-type: none"> - sudjelovanje u raspravi - „pub kviz“ - završni pismeni i usmeni ispit
razlikovati i interpretirati osnovna gledišta o tim problemima	Cohenove analize i razrade Marxovih gledišta o svim navedenim temama nasuprot drugih	<ul style="list-style-type: none"> - predavanja - rasprava 	<ul style="list-style-type: none"> - sudjelovanje u raspravi - „pub kviz“ - završni pismeni i

	marksističkih gledišta o tome		usmeni ispit
identificirati glavne smjerove kritike tih gledišta	Cohenove kritike drugih marksističkih pozicija i Sesardićeve kritike marksizma općenito	<ul style="list-style-type: none"> - predavanja - rasprava 	<ul style="list-style-type: none"> - sudjelovanje u raspravi - „pub kviz“ - završni pismeni i usmeni ispit
kritički interpretirati i vrednovati spomenuta temeljna gledišta	obrađena kritička rasprava između raznih verzija marksizma, te ona između marksista općenito i njihovih oponenata	<ul style="list-style-type: none"> - predavanja - rasprava 	<ul style="list-style-type: none"> - sudjelovanje u raspravi - „pub kviz“ - završni pismeni i usmeni ispit
samostalno nastaviti daljnje izučavanje obrađenih tema, ukoliko ih to bude zanimalo	cjelokupno obrađeno gradivo	<ul style="list-style-type: none"> - čitanje preporučene literature 	<ul style="list-style-type: none"> - sudjelovanje u raspravi - pisani radovi
argumentirano zaključivati o filozofsko-političkim problemima općenito	cjelokupno obrađeno gradivo	<ul style="list-style-type: none"> - rasprava - rad na tekstovima - pisanje radova 	<ul style="list-style-type: none"> - sudjelovanje u raspravi - pisani radovi

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU			
Naziv kolegija	Egzistencijalizam		
Studij	Diplomski studij filozofije		
Semestar	1,3		
Akadska godina	2019./2020		
Broj ECTS-a	3		
Nastavno opterećenje (P+S+V)	0+30+0		
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Četvrtak, prostorija 401, 12.15-14-00		
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku			
Nositelj kolegija	doc. dr.sc. Marin Biondić		
	Kabinet		
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	Četvrtkom prije nastave i dogovorno mailom		
	Telefon		
	e-mail	marinbiondic@yahoo.com	
Suradnik na kolegiju			
	Kabinet		
	Vrijeme za konzultacije		
	Telefon		
	e-mail		
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA			
SADRŽAJ KOLEGIJA			
<ul style="list-style-type: none"> - Egzistencija kao filozofski problem (Pascal, Nietzsche, Heidegger, Sartre) - Egzistencija naspram esencije – problematika nihilizma, alijenacije, autentičnosti - Sloboda i vrijednost – problematika anksioznosti, ništavila i apsurdna - Egzistencijalizam i književnost - Egzistencijalizam i religija - Egzistencijalizam i suvremenost 			
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA			
<ul style="list-style-type: none"> - Biti upoznati s temeljnim radovima i problemima u raspravi - Definirati i objasniti temeljne egzistencijalističke pojmove - Koristiti način analitičkog mišljenja na klasičnim egzistencijalističkim radovima - Samostalno raditi na izvornim filozofskim tekstovima - Samostalno izraditi seminarski rad - Samostalno prezentirati svoj rad - Razviti kritičko, argumentirano mišljenje 			
NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)			
Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
	x	x	x
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo
III. SUSTAV OCJENJIVANJA			
AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA	
Pohađanje nastave	1		
Seminarski rad	1	50	
Kontinuirana provjera znanja 1			
Kontinuirana provjera znanja 2			
ZAVRŠNI ISPIT	1	50	
UKUPNO	3	100	
<p>Opće napomene:</p> <p><u>Varijanta 1 bez završnog ispita</u> Tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova kroz različite oblike kontinuiranog praćenja i vrednovanja.</p> <p><u>Varijanta 2 sa završnim ispitom</u> Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.</p>			

<ul style="list-style-type: none"> - Tijekom nastave student može ostvariti od najmanje 50% do najviše 70% ocjenskih bodova. - Na završnom ispitu student može ostvariti od najviše 50% do najmanje 30% ocjenskih bodova. 	
<p>Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:</p>	
OCJENA	PREDDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9%, ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova
IV. LITERATURA	
OBVEZNA LITERATURA	
<ul style="list-style-type: none"> • Aho, K., 2014. <i>Existentialism: An Introduction</i>. Cambridge: Polity Press. • Crowell, S., 2012. <i>The Cambridge Companion to Existentialism</i>. Cambridge: Cambridge University Press. 	
IZBORNA LITERATURA	
<ul style="list-style-type: none"> • Barrett, W., 1962. <i>Irrational Man: A Study in Existential Philosophy</i> (1958), Garden City: Doubleday. • Cooper, D., 1999. <i>Existentialism</i>, Oxford: Blackwell. • Guignon, C., 2003. <i>The Existentialists: Critical Essays on Kierkegaard, Nietzsche, Heidegger, and Sartre</i>, New York: Rowman and Littlefield. • Guignon, C., and D. Pereboom (eds.), <i>Existentialism: Basic Writings</i>, Indianapolis: Hackett. • Hubert L. Dreyfus and Mark A. Wrathall 2006. <i>A Companion to Phenomenology and Existentialism</i>: Blackwell Publishing • Kaufmann, W., 1968. <i>Existentialism from Dostoevsky to Sartre</i>, Cleveland: Meridian Books. • Reynolds, J., 2006. <i>Understanding Existentialism</i>. Stocksfield: Acumen. • Solomon, R. (ed.), 1974. <i>Existentialism</i>, New York: Random House • Solomon, R. 1985. <i>From Rationalism to Existentialism</i>. Lanham: Univesity Press of America <p>Warnock, M., 1967. <i>Existentialist Ethics</i>, London: Macmillan and Co, Ltd.</p>	
V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU	
POHAĐANJE NASTAVE	
<p>Obavezno prisustvo na 70% nastavnih sati (ispod 70% studenti/ce nemaju pravo izlaska na završni ispit).</p> <p>Neopravdani nedolazak na nastavu u vrijeme unaprijed dogovorenog termina seminarskor rada (izlaganja) znači ujedno i nemogućnost stjecanja ocjenskih bodova iz izlaganja seminara. Opravdani izostanak podrazumijeva obavještanje nastavnika 24 sata prije izlaganja seminara te naknadno dostavljanje relevantne dokumentacije kojom se potvrđuje opravdani izostanak.</p>	
NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA	
Oglasna ploča fakulteta, e-mail, konzultacije, nastava	
KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA	
e-mail, konzultacije, telefonski	
NAČIN POLAGANJA ISPITA	
Pisano	
OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE	
Svako neovlašteno preuzimanje tuđega teksta bez navođenja izvora smatra se intelektualnom krađom i podložno je sankcijama predviđenim važećim aktima!	
ISPITNI ROKOVI	
Zimski	4.i 8.2. u 12h
Proljetni izvanredni	16.4. u 12h

Ljetni	
Jesenski izvanredni	3.i 10.9. u 12h
VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)	
DATUM	NAZIV TEME
10.10.	Uvodni sat, literatura, obaveze, podjela semiunarskih radova
17.10.	Aho, K., 2014. <i>Existentialism: An Introduction</i> . Cambridge: Polity Press. 1.Existentialism and Modernity 2.The Insiders Perspectives
24.10.	1.Being in the World 2.Self and Others
31.10.	1.Freedom 2.Authenticity
7.11.	1.Ethics 2.Contribution to Psychiatry and Psychotherapy ----- ----- ----- -----
14.11.	Crowell, S., 2012. <i>The Cambridge Companion to Existentialism</i> . Cambridge: Cambridge University Press. 1. Existentialism and its legacy (3) Steven Crowell 2. Existentialism as a philosophical movement (27) David E. Cooper
21.11.	1. Existentialism as a cultural movement (50) William McBride 2. Kierkegaard's single individual and the point of indirect communication (73) Alastair Hannay
28.11.	1 " What a monster then is man " : Pascal and Kierkegaard on being a contradictory self and what to do about it (96) Hubert L. Dreyfus 2. Nietzsche: after the death of God (111) Richard Schacht
5.12.	1. Nietzsche: selfhood, creativity, and philosophy (137) Lawrence J. Hatab 2. Heidegger: the existential analytic of Dasein (158) William Blattner
12.12.	1. The antinomy of being: Heidegger's critique of humanism (178) Karsten Harries 2. Sartre's existentialism and the

	nature of consciousness (199) Steven Crowell
19.12.	1. Political existentialism: the career of Sartre's political thought (227) Thomas R. Flynn 2. Simone de Beauvoir's existentialism: freedom and ambiguity in the human world (252) Kristana Arp
9.1.	1. Merleau-Ponty on body, flesh, and visibility Taylor Carman (274) 2. Existentialism as literature (291) Jeff Malpas
16.1.	1. Existentialism and religion (322) Merold Westphal 2. Racism is a system: how existentialism became dialectical in Fanon and Sartre (342) Robert Bernasconi
23.1.	1. Existential phenomenology, psychiatric illness, and the death of possibilities (361) Matthew Ratcliffe and Matthew Broome 2. Existentialism Today (iz Ahho)
30.1.	Sinteza gradiva, priprema za ispit

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE

ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
- Studenti će definirati temeljne egzistencijalističke probleme i navesti najvažnije autore koji ih problematiziraju	- Egzistencija kao filozofski problem (Pascal, Nietzsche, Heidegger, Sartre)	Predavanja, rad na tekstu, izlaganja seminarskog rada, rasprava na nastavi.	Vrednovanje izlaganja, pisani ispit.
- Studenti će razlikovati i objasniti temeljne egzistencijalističke pojmove	- Egzistencija naspram esencije – problematika nihilizma, alijenacije, autentičnosti		
- Studenti će razlikovati i objasniti temeljne egzistencijalističke pojmove	- Sloboda i vrijednost – problematika anksioznosti, ništavila i apsurdna		
Student će koristiti način analitičkog	- Egzistencijalizam i		

<p>mišljenja na klasičnim egzistencijalističkim radovima</p> <ul style="list-style-type: none"> - Samostalno izraditi seminarski rad - Samostalno prezentirati svoj rad 	<p>književnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - Egzistencijalizam i religija - Egzistencijalizam i suvremenost 		
<p>Student će razvijati kritičko, argumentirano mišljenje</p>	<p>- Cjelokupni sadržaj kolegija</p>		

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU			
Naziv kolegija	Filozofija psihologije		
Studij	Diplomski studij filozofije		
Semestar	1., 3.		
Akadska godina	2019./2020.		
Broj ECTS-a	3		
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+0+0		
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Srijedom 8,15-10 sati, uč. 401.		
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Hrvatski		
Nositelj kolegija	Doc. dr. sc. Marko Jurjako		
	Kabinet	422	
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	Utorkom: 10,00-12,00; Srijedom: 10,00-12,00.		
	Telefon	051/265-650	
	e-mail	mjurjako@uniri.hr ; mjurjako@gmail.com	
Suradnik na kolegiju			
	Kabinet		
	Vrijeme za konzultacije		
	Telefon		
	e-mail		
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA			
SADRŽAJ KOLEGIJA			
<p>Cilj ovog kolegija je upoznati studente sa osnovnim zadacima te konceptualnim razmatranjima koji proizlaze iz suvremene filozofije psihologije. Zdravorazumska psihologija uključuje objašnjenje i predviđanja ljudskog ponašanja koje se temelje na pripisivanju ljudima mentalnih stanja poput želja, vjerovanja, namjera, itd. Međutim, čini se da znanstvena psihologija i neuroznanosti uopće ne koriste te pojmove u svojim teorijama i objašnjenjima. S obzirom na ovakvu temeljnu diskrepanciju između zdravorazumske i znanstvene psihologije, filozofija psihologije nastoji integrirati spoznaje iz filozofskih, psiholoških i neuroznanstvenih pristupa istraživanju ljudskog uma. Stoga važni ciljevi filozofije psihologije uključuju reflektivno razumijevanje osnovnih pojmova iz zdravorazumske psihologije te problematiziranje načina na koji se ti pojmovi mogu integrirati ili povezati sa pojmovima i teorijskim okvirima koji proizlaze iz suvremene psihologije i spoznaja iz neuroznanosti. U tom kontekstu, unutar kolegija se analiziraju četiri moguća odgovora na problem integriranja ili sučeljavanja zdravorazumske psihologije sa znanstvenim pristupima psihologiji. Kritički se razmatra kakve epistemološke i ontološke posljedice imaju različite koncepcije integriranja na status psiholoških entiteta i svojstava.</p>			
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA			
<p>Očekuje se da će studenti na kraju kolegija moći:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Objasniti pojam zdravorazumske ili pučke psihologije i navesti barem tri filozofska gledišta na znanstveni i ontološki status pučke psihologije. • Formulirati problem integriranja i sučeljavanja zdravorazumske i znanstvenih teorija uma/mozga. • Navesti i objasniti barem tri moguća odgovora na problem integriranja i sučeljavanja. • Razlikovati između razina psiholoških objašnjenja – personalna i subpersonalna, funkcionalna i objašnjenja na razini implementacije. • Objasniti pojmove modularnosti i kognitivne penetrabilnosti 			
NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)			
Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
X		X	X
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo
III. SUSTAV OCJENJIVANJA			
AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA	

Pohađanje nastave	1	
Kontinuirana provjera znanja 1/esej dio 1	0,5	35
Kontinuirana provjera znanja 2/esej dio 2	0,5	35
ZAVRŠNI ISPIT/ESEJ	1	30
UKUPNO	3	100

Opće napomene:

Varijanta 1 bez završnog ispita

Tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova kroz različite oblike kontinuiranog praćenja i vrednovanja.

Varijanta 2 sa završnim ispitom

Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.

- **Tijekom nastave** student može ostvariti od najmanje 50% do najviše 70% ocjenskih bodova.
- **Na završnom ispitu** student može ostvariti od najviše 50% do najmanje 30% ocjenskih bodova.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PREDDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9% ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

1. Bermudez, J. L. (2005). Philosophy of psychology: a contemporary introduction. New York i London: Routledge.
2. Mišćević, N. (1990). Uvod u filozofiju psihologije. Grafički zavod Hrvatske: Zagreb.
3. Mišćević, N. i Prijic, S. (ur.) (1993). Filozofija psihologije: zbornik tekstova. Hrvatski Kulturni Dom, Rijeka. – izbor tekstova
4. Mišćević, N. i Smokrović, N. (ur.) (2001). Računala, mozak i ljudski um: zbornik tekstova. Izdavački Centar Rijeka. – izbor tekstova
5. Weiskopf, D. i Adams, F. (2015). An introduction to the philosophy of psychology. Cambridge: Cambridge University Press.

IZBORNA LITERATURA

1. Bechtel, W. (2008). Mental mechanisms: philosophical perspective on cognitive neuroscience. London i New York: Routledge.
2. Bechtel, W. i Graham, G. ur. (1998). A companion to cognitive science. Cambridge: Blackwell.
3. Bechtel, W., Mandik, P., Mundale, J. i Stufflebeam, R. S. (ur.) (2001). Philosophy and the neurosciences: a reader. Cambridge: Basil Blackwell.
4. Bermudez, J. L. ur. (2006). Philosophy of psychology: contemporary readings. New York and London: Routledge.
5. Bermudez, J. L. (2010). Cognitive science: an introduction to the science of the mind. 2. izdanje, Cambridge: Cambridge University Press.
6. Bickle, J, ur. (2009). The Oxford Handbook of Philosophy and Neuroscience. Oxford: Oxford University Press.
7. Biondić, M. (2017). Pučka psihologija: znanstvene perspektive realizma, eliminativizma i instrumentalizma. *Filozofska Istraživanja* 37, str. 559–578.
8. Block, N. ur. (1980/1981). Readings in philosophy of psychology. Vol I. i II. Cambridge, Mass.: Harvard University Press.
9. Borsboom, D. (2005). Measuring the mind: conceptual issues in contemporary psychometrics. Cambridge: Cambridge University Press.
10. Botteril, G i Carruthers, P. (1999). The philosophy of psychology. Cambridge: Cambridge

University Press.

11. Cherniak, C. (2001). Minimalna racionalnost. U N. Miščević i N. Smokrović (ur.), Računala, mozak i ljudski um, Rijeka: Izdavački Centar Rijeka, str. 170-193.
12. Churchland, P. 1981. Eliminative materialism and propositional attitudes. *Journal of Philosophy* 78, str. 67-90. Prevedeno Eliminativni materijalizam i propozicijski stavovi. U N. Miščević i S. Prijčić, *Filozofija psihologije*, Rijeka: Hrvatski kulturni dom, 1993, str. 45-63.
13. Churchland, P.S. i Sejnowski, T.J. (2006). Neural representation and neural computation. U J. L. Bermudez (ur.), *Philosophy of psychology: contemporary readings*. New York and London: Routledge, str. 151-181.
14. Clark, A. (2013). Whatever next? Predictive brains, situated agents, and the future of cognitive science. *Behavioral and Brain Sciences*, 36, str. 181-204.
15. Colombo, M. (2013). Constitutive relevance and the personal/subpersonal distinction. *Philosophical Psychology* 26, str. 547–570.
16. Colombo, M. (2017). Social motivation in computational neuroscience: or if brains are prediction machines, then the humean theory of motivation is false. U J. Kiverstein (ur.) *Routledge Handbook of Philosophy of the Social Mind*.
17. Colombo, M. i Hartmann, S. (2017). Bayesian cognitive science, unification, and explanation. *The British Journal for the Philosophy of Science* 68, str. 451-484.
18. Cummins, R. (2006). 'How does it work?' versus 'What are the laws?': two conceptions of psychological explanation. U J. L. Bermudez (ur.), *Philosophy of psychology: contemporary readings*. New York and London: Routledge, str. 90-98.
19. Davidson, D. (2006). Psychology as philosophy. U J. L. Bermudez (ur.), *Philosophy of psychology: contemporary readings*. New York and London: Routledge, str. 22-30.
20. Dennett, D. C. (2006). Personal and sub-personal levels of explanation. U J. L. Bermudez (ur.), *Philosophy of psychology: contemporary readings*. New York and London: Routledge, str. 17-21.
21. Fodor, J. (2001). Modularnost uma. U Miščević, N. i Smokrović, N. (ur.). *Računala, mozak i ljudski um: zbornik tekstova*. Izdavački Centar Rijeka, str. 120-133.
22. Fodor, J. (2006). The language of thought: first approximations. U J. L. Bermudez (ur.), *Philosophy of psychology: contemporary readings*. New York and London: Routledge, str. 101-126.
23. Garson, J. (2015). *The biological mind: a philosophical introduction*. New York and London: Routledge.
24. Goldman, A. I. (2006). Interpretation psychologized. U J. L. Bermudez (ur.), *Philosophy of psychology: contemporary readings*. New York and London: Routledge, str. 327-351.
25. Hohwy, J. (2013). *The predictive mind*. Oxford: Oxford University Press.
26. Lewis, D. (2006). Reduction of mind. U J. L. Bermudez (ur.). *Philosophy of psychology: contemporary readings*. New York and London: Routledge, str. 51-63.
27. Marr, D. (2006). Vision. U J. L. Bermudez (ur.), *Philosophy of psychology: contemporary readings*. New York and London: Routledge, str. 385-406.
28. O'Donohue, W. i Kitchener, W. (ur.) (1996). *The philosophy of psychology*. London: Sage Publications.
29. Smokrović, N. (2004). *Priroda prirodnog zaključivanja*. Zagreb: Hrvatsko Filozofsko Društvo.
30. Stich, S. P. (2006). Autonomous psychology and the belief–desire thesis. U J. L. Bermudez (ur.), *Philosophy of psychology: contemporary readings*. New York and London: Routledge, str. 242-259.
31. Symons, J. i Calvo, P. ur. (2009). *The Routledge companion to the philosophy of psychology*. New York and London: Routledge.

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

obvezno

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Email, konzultacije

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

Email, konzultacije

NAČIN POLAGANJA ISPITA

Pismeni, usmeni

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Svako neovlašteno preuzimanje tuđega teksta bez navođenja izvora smatra se intelektualnom krađom i podložno je sankcijama predviđenim važećim aktima!

ISPITNI ROKOVI	
Zimski	1. 05.02.2020. (11.00h) 2. 26.02.2020. (11.00h)
Proljetni izvanredni	15.04.2020. (11.00h)
Ljetni	
Jesenski izvanredni	1. 04.09.2020. (10.00h) 2. 08.09.2020. (10.00h)
VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)	
DATUM	NAZIV TEMA
09.10.2019.	Pučka psihologija - razine psihološkog objašnjenja i problem integriranja ili sučeljavanja
16.10.	Uloga racionalnosti u psihološkom objašnjenju (interpretacionizam)
23.10.	Filozofski funkcionalizam
30.10.	Reprezentacijska teorija uma i jezik misli
06.11.	Je li pučka psihologija teorija? Eliminativizam
13.11.	Kolokvij baziran na temama tjedana 1-6.
20.11.	Pučka psihologija kao sposobnost čitanja uma
27.11.	Objašnjenje u znanstvenoj psihologiji
04.12.	Kompjuterska teorija uma
18.12.	Neurokompjuterizam
8.01.2019.	Kognicija kao prediktivno kodiranje
15.01.	Modularnost i kognitivna penetrabilnost
22.01.	Ispit baziran na temama tjedana
29.01.	Priprema za završni ispit/esej

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE			
ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
Objasniti pojam zdravorazumske ili pučke psihologije i navesti barem tri filozofska gledišta na znanstveni i ontološki status pučke psihologije.	<ul style="list-style-type: none"> • Uloga racionalnosti u psihološkom objašnjenju (interpretacionizam) • Filozofski funkcionalizam • Reprezentacijska teorija uma i jezik misli • Je li pučka psihologija teorija? Eliminativizam 	Predavanje; Diskusija; Frontalni rad	Pismeni kolokvij
Formulirati problem integriranja i sučeljavanja zdravorazumske	<ul style="list-style-type: none"> • Pučka psihologija - razine psihološkog objašnjenja i problem integriranja ili sučeljavanja 	Predavanje; Diskusija; Frontalni rad	Pismeni kolokvij

i znanstvenih teorija uma/mozga.			
Naveći i objasniti barem tri moguća odgovora na problem integriranja i sučeljavanja.	<ul style="list-style-type: none"> • Uloga racionalnosti u psihološkom objašnjenju (interpretacionizam) • Filozofski funkcionalizam • Reprezentacijska teorija uma i jezik misli • Je li pučka psihologija teorija? Eliminativizam 	Predavanje; Diskusija; Frontalni rad	Pismeni kolokvij
Razlikovati između razina psiholoških objašnjenja – personalna i subpersonalna, funkcionalna i objašnjenja na razini implementacije	<ul style="list-style-type: none"> • Pučka psihologija kao sposobnost čitanja uma • Objašnjenje u znanstvenoj psihologiji • Kompjuterska teorija uma • Neurokompjucionalizam • Kognicija kao prediktivno kodiranje 	Predavanje; Diskusija; Frontalni rad	Pismeni kolokvij
Objasniti pojmove modularnosti i kognitivne penetrabilnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Modularnost i kognitivna penetrabilnost • Kognicija kao prediktivno kodiranje 	Predavanje; Rad na tekstu; Diskusija; Frontalni rad	Pismeni kolokvij

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU			
Naziv kolegija	Filozofija historije		
Studij	Diplomski studij filozofije		
Semestar	1.,3.		
Akadska godina	2019./2020.		
Broj ECTS-a	3		
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+0+0		
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	ponedjeljkom 16,15-18h, učionica 450		
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Ne		
Nositelj kolegija	Doc. dr. Neven Petrović		
	Kabinet	F-425	
	Vrijeme za konzultacije	Ponedjeljkom 18-19,30h, utorkom 12-13,30h	
	Telefon	051 265 647	
	e-mail	npetrovic@ffri.hr	
Suradnik na kolegiju			
	Kabinet		
	Vrijeme za konzultacije		
	Telefon		
	e-mail		
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA			
SADRŽAJ KOLEGIJA			
<p>Prva tematska cjelina koja se obrađuje jest kritika tradicionalne (tzv. spekulativne) filozofije povijesti sa stajališta filozofije znanosti, a temeljni tekst koji se obrađuje klasična je Popperova rasprava <i>Bijeda historicizma</i> u kojoj se dokazuje da nema nikakvih povijesnih zakona koji upravljaju tokom događaja, te da ljudska povijest nije usmjerena ni prema kakvom cilju i nema baš nikakav skriveni smisao. Ideja ovog dijela kolegija jest da se ukaže na problematične aspekte nekad prevladavajućih, a kod nas još uvijek dovoljno prisutnih, filozofskih pristupa povijesti i historiografiji.</p> <p>Drugi dio kolegija posvećen je uvođenju u metodološke probleme historijskog istraživanja, tj. upućivanju studenata u teorijska pitanja historiografije kao znanosti. Tu ih se kani upoznati s osnovnim metodološkim problemima društvenih znanosti, poglavito povijesti, i to kroz jedan od temeljnih udžbenika na tom području, Nagelovu <i>Strukturu nauke</i>.</p> <p>Treća i posljednja cjelina kojom će se baviti ovaj kolegij usredotočena je na argumente za i protiv temeljnih pozicija koje se zauzimaju u pogledu metodoloških problema historiografije. Prvenstveno se radi o srazu „pozitivističkih“ i „idealističkih“ pogleda na: objektivnost povijesnog istraživanja, mogućnost nalaženja povijesne istine, vrstu objašnjenja koju historičari mogu pružiti tumačeći prošla zbivanja, metodološki individualizam i holizam i sl. Čitat će se i prodiskutirati izvorni tekstovi autora i iz jedne i iz druge suprotstavljene škole mišljenja, sakupljeni u jednom od ključnih zbornika o ovoj problematici.</p>			
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA			
<p>Nakon odslušanog i položenog kolegija studenti će moći:</p> <ul style="list-style-type: none"> - razumjeti ključne preokupacije suvremene filozofije historije; - definirati probleme povijesnih zakona i trendova, povijesnih činjenica, objašnjenja i razumijevanja u humanističkim znanostima, te holizma i metodološkog individualizma; - razlikovati i interpretirati osnovna gledišta o tim problemima; - identificirati glavne smjerove kritike tih gledišta; - kritički interpretirati i vrednovati spomenuta temeljna gledišta; - samostalno nastaviti daljnje izučavanje obrađenih tema, ukoliko ih to bude zanimalo; - argumentirano zaključivati o filozofsko-historijskim problemima općenito. 			
NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)			
Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
X		X	X
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo
		X	
III. SUSTAV OCJENJIVANJA			

AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Pohađanje nastave	1	30
Kontinuirana provjera znanja 1	0,5	20
Kontinuirana provjera znanja 2	0,5	20
ZAVRŠNI ISPIT	1	30
UKUPNO	3	100

Opće napomene:

Varijanta 1 bez završnog ispita

Tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova kroz različite oblike kontinuiranog praćenja i vrednovanja.

Varijanta 2 sa završnim ispitom

Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.

- Tijekom nastave student može ostvariti od najmanje 50% do najviše 70% ocjenskih bodova.
- Na završnom ispitu student može ostvariti od najviše 50% do najmanje 30% ocjenskih bodova.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PREDDIPLOMSKI STUDIJ i DIPLOMSKI STUDIJ
5 (A)	od 90 do 100 ocjenskih bodova
4 (B)	od 75 do 89,9 ocjenskih bodova
3 (C)	od 60 do 74,9 ocjenskih bodova
2 (D)	od 50 do 59,9 ocjenskih bodova
1 (F)	od 0 do 49,9 ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

- 1) Carr, E.H. *Što je povijest?*, Srednja Europa, Zagreb, 2004, str. 5-45 (41)
- 2) Colingwood, R.G. *Ideja historije*, Svjetlost-Sarajevo/Globus, Zagreb, 1986, str. 1-15 (15)
- 3) Dray, W.H. *Philosophy of History*, Prentice Hall, Englewood Cliffs, 1964, str. 4-58 (55)
- 4) Hempel, C.G. „The Function of General Laws in History“, u Gardiner, P. (ur.) *Theories of History*, Free Press, Glencoe, 1959, str. 344-356 (13)
- 5) Nagel, E. *Struktura nauke*, Nolit, Beograd, 1974, str. 487-528 (42)
- 6) Passmore, J. „The Objectivity of History“, u Dray, W.H. (ur.) *Philosophical Analysis and History*, Harper & Row, New York, 1966, str. 75-94 (20)
- 7) Popper, K.R. *Bijeda historicizma*, KruZak, Zagreb, 1996, str. 47-64; 111-154 (62)
- 8) Tucker, A. *Our Knowledge of the Past: A Philosophy of Historiography*, Cambridge University Press, Cambridge, 2004, str. 1-22 (22)
- 9) Watkins, J.W.N. „Historical Explanation in the Social Sciences“, u Gardiner, P. (ur.) *Theories of History*, Free Press, Glencoe, 1959, str. 503-514 (12)
- 10) Wright, G.H. von, *Objašnjenje i razumijevanje*, Nolit, Beograd, 1975, str. 55-87 (33)

Ukupno: 315 str.

IZBORNA LITERATURA

- Becker, C. „Everyman His Own Historian“, *American Historical Review*, Vol. 37, 1931-1932, str. 227-232 (6)
- Becker, C. „What are Historical Facts?“, *Western Political Quarterly*, Vol. 8, 1955, str. 327-340 (14)
- Berlin, I. „The Concept of Scientific History“, u Berlin, I. *Concepts and Categories*, Pimlico, London, 1978, str. 103-142 (40)
- Berlin, I. „Povijesna neminovnost“, u Berlin, I. *Četiri eseja o slobodi*, Feral Tribune, Split, 2000, str. 123-217 (95)
- Broadbeck, M. „Explanation, Prediction, and 'Imperfect' Knowledge“, u Feigl, H./Grover, M. (ur.) *Scientific Explanation, Space and Time*, University of Minnesota Press, Minneapolis, 1962, str. 231-272 (42)
- Cannadine, D. (ur.) *What is History Now?*, Palgrave Macmillan, Houndmills, 2002.
- Danto, A.C. *Analytical Philosophy of History*, Cambridge University Press, 1968.
- Dawson, C. „The Problem of Metahistory“, *History Today*, Vol. 1, No. 6, 1951.

- Day, M. *The Philosophy of History: An Introduction*, Continuum, London, 2008.
- Dilthey, W. *Izgradnja istorijskog sveta u duhovnim naukama*, BIGZ, Beograd, 1980.
- Dray, W.H. "Explanatory Narrative in History", *Philosophical Quarterly*, Vol. 4, No. 14, 1954, str. 15-27 (13)
- Dray, W.H. *Laws and Explanation in History*, Oxford University Press, London, 1957.
- Dray, W.H. (ur.) *Philosophical Analysis and History*, Harper & Row, New York, 1966.
- Gallie, W.B. *Philosophy and the Historical Understanding*, Schocken Books, New York, 1964.
- Gardiner, P. (ur.) *The Philosophy of History*, Oxford University Press, Oxford,
- Gardiner, P. *The Nature of Historical Explanation*, Oxford University Press, London, 1952.
- Gardiner, P. (ur.) *Theories of History*, Free Press of Glencoe, New York, 1959.
- Gross, M. *Historijska znanost*, SN Liber, Zagreb, 1976.
- Hook, S. *Philosophy and History*, New York University Press, New York, 1963.
- Joynt, C.B. & Rescher, N. "On Explanation in History", *Mind*, Vol. 68, No. 271, str. 383-387 (5)
- Joynt, C.B. & Rescher, N. "The Problem of Uniqueness in History", *History and Theory*, Vol. 1, No. 2, 1961, str. 150-162 (13)
- Kolakowski, L. "Legenda o caru Kenediju: nova antropološka diskusija", u Kolakowski, L. *Đavo u istoriji*, Glas, Banja luka, 1989, str. 233-241 (9)
- Lemon, M.C. *Philosophy of History*, Routledge, London, 2003.
- Mandelbaum, M. *The Problem of Historical Knowledge*, Liveright Publishing Corporation, New York, 1938.
- Mandelbaum, M. "Can There be a Philosophy of History?", *American Scholar*, Vol. 9, No. 1, 1939-1940.
- Mandelbaum, M. "A Critique of Philosophies of History", *Journal of Philosophy*, Vol. 45, No. 14, 1948, str. 365-378 (14)
- Mandelbaum, M. "Some Neglected Problems Regarding History", *Journal of Philosophy*, Vol. 49, No. 10, 1952.
- Mandelbaum, M. "Concerning Recent Trends in the Theory of Historiography", *Journal of the History of Ideas*, Vol. 16, No. 4, 1955.
- Mandelbaum, M. "The Problem of 'Covering Laws'", *History and Theory*, Vol. 1, No. 3, 1961, str. 229-242 (14)
- Meyerhoff, H. (ur.) *The Philosophy of History in Our Time*, Doubleday & Company, Garden City, 1959.
- Mises, L. Von, *Theory and History*, Yale University Press, New Haven, 1957.
- Oakeshott, M. "The Activity of Being Historian", u Oakeshott, M. *Rationalism in Politics*, Liberty Fund, Indianapolis, 1991, str. 151-183 (33)
- Rescher, N./ Helmer, O. "On the Epistemology of the Inexact Sciences", *Management Science*, Vol. 6, No. 1, 1959, str. 25-40 (16)
- Tucker, A. *Our Knowledge of the Past: A Philosophy of Historiography*, Cambridge University Press, Cambridge, 2004.
- Tucker, A. *A Companion to the Philosophy of History and Historiography*, Wiley-Blackwell, 2010.
- Walsh, W.H. *Philosophy of History: An Introduction*, Harper & Row, New York, 1960.

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

- Studenti mogu maksimalno izostati tri puta sa satova predavanja i seminara, odnosno moraju prisustvovati na 80% sati.
- Za više od tri izostanka studenti će dobiti dodatni seminar koji trebaju predati zajedno s obaveznim.
- U slučaju opravdanoga duljeg izostanka student se o nastavi može informirati e-mailom na: npetrovic@ffri.hr
- Kašnjenje se tolerira do 10 minuta.
- Za nastave valja ugasiti mobitele i izbjegavati ulaske i izlaske.
- Od studenata se očekuje odgovornost u izvršavanju obaveza.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Web stranice fakulteta
Elektroničkom poštom
Usmeno

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

Nakon nastave i u vrijeme konzultacija
Elektroničkom poštom

NAČIN POLAGANJA ISPITA	
Studenti najprije pristupaju pismenom ispitu objektivnog tipa (tj. testu s pitanjima višestrukih mogućnosti) a nakon što ga polože (za što moraju imati jedan više od 50% točnih odgovora) pristupaju i usmenom dijelu ispita, barem ukoliko žele ocjenu više od dovoljan (2). Na usmenom dijelu studenta se traži da odgovori na pitanja vezana uz najviše tri teme obrađene tijekom nastave.	
OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE	
Svako neovlašteno preuzimanje tuđega teksta bez navođenja izvora smatra se intelektualnom krađom i podložno je sankcijama predviđenim važećim aktima!	
ISPITNI ROKOVI	
Zimski	3. i 24.2. u 11h
Proljećni izvanredni	17.4. u 11h
Ljetni	
Jesenski izvanredni	1. i 11.9. u 11h
VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)	
DATUM	NAZIV TEME
14.10.2019.	Uvod: što je filozofija historije i koji su sve načini filozofskog bavljenja poviješću? Kritika filozofije povijesti sa stajališta filozofije znanosti
21.10.2019.	Što je historija? Klasična (Aristotel, Schopenhauer) i moderna gledišta (Colingwood)
28.10.2019.	Historija i činjenice: Carrovo gledište
4.11.2019.	Passmore: je li historija objektivna?
11.11.2019.	Jesu li objašnjenja u historiji znanstvena? Hempelov probabilistički model
18.11.2019.	Vrste objašnjenja u historiji: Nagel i tri glavne vrste historijskog objašnjenja
25.11.2019.	Antipozitivističko gledište o objašnjenjima u historiji: Dray i von Wright
2.12.2019.	Uzročnost u povijesti
9.12.2019.	Determinizam u povijesti: Berlin i Nagel
16.12.2019.	Rekapitulacija gradiva
13.1.2020.	Metodološki individualizam 1: Watkins
20.1.2020.	Metodološki individualizam 2: Danto
27.1.2020.	Završna rasprava

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE			
ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
razumjeti ključne preokupacije filozofije historije	Drayevo objašnjenje filozofije historije i njenih preokupacija, kao i mjesta te discipline u odnosu na opću filozofiju znanosti	<ul style="list-style-type: none"> - predavanja - rasprava 	<ul style="list-style-type: none"> - sudjelovanje u raspravi - „pub kviz“ - završni pismeni i usmeni ispit
definirati probleme povijesnih zakona i trendova, povijesnih činjenica, objašnjenja i razumijevanja u humanističkim znanostima, te holizma i	Drayeva klasifikacija filozofija povijesti i Popperova kritika cijele te tradicije; Aristotelovo i moderno viđenje historiografije; objektivnost historiografije i pitanje	<ul style="list-style-type: none"> - predavanja - rasprava 	<ul style="list-style-type: none"> - sudjelovanje u raspravi - „pub kviz“ - završni pismeni i usmeni ispit

metodološkog individualizma	objašnjenja i razumijevanja kod scijentista i humanista; Watkinsova vizija istraživanja u humanistici		
razlikovati i interpretirati osnovna gledišta o tim problemima	Drayevo objašnjenje odnosa između scijentista i humanista, te rasprava između ta dva temeljna gledišta o historiografiji	<ul style="list-style-type: none"> - predavanja - rasprava 	<ul style="list-style-type: none"> - sudjelovanje u raspravi - „pub kviz“ - završni pismeni i usmeni ispit
identificirati glavne smjerove kritike tih gledišta	rasprava između dva temeljna gledišta o historiografiji, tj. scijentista i humanista, te rasprave unutar scijentističke paradigme	<ul style="list-style-type: none"> - predavanja - rasprava 	<ul style="list-style-type: none"> - sudjelovanje u raspravi - „pub kviz“ - završni pismeni i usmeni ispit
kritički interpretirati i vrednovati spomenuta temeljna gledišta	razni smjerovi kritike svih obrađenih pozicija o glavnim pitanjima filozofije historije	<ul style="list-style-type: none"> - predavanja - rasprava 	<ul style="list-style-type: none"> - sudjelovanje u raspravi - „pub kviz“ - završni pismeni i usmeni ispit
samostalno nastaviti daljnje izučavanje obrađenih tema, ukoliko ih to bude zanimalo	cjelokupno obrađeno gradivo	<ul style="list-style-type: none"> - čitanje preporučene literature - pisanje radova 	<ul style="list-style-type: none"> - sudjelovanje u raspravi - pisani radovi
argumentirano zaključivati o filozofsko-historijskim problemima općenito	cjelokupno obrađeno gradivo	<ul style="list-style-type: none"> - rasprava - rad na tekstovima - pisanje radova 	<ul style="list-style-type: none"> - sudjelovanje u raspravi - pisani radovi

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU	
Naziv kolegija	Libertarijanizam: etika i politika slobodnog tržišta
Studij	Diplomski studij filozofije
Semestar	1.,3.
Akadska godina	2019/2020.
Broj ECTS-a	3
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+0+0
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Utorkom 8,15-10h, učionica 450
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Da
Nositelj kolegija	Doc. dr. sc. Neven Petrović
Kabinet	F-425
Vrijeme za konzultacije	Ponedjeljkom od 18 do 19,30h; utorkom od 12 do 13,30h
Telefon	051 265 647
e-mail	npetrovic@ffri.hr
Suradnik na kolegiju	
Kabinet	
Vrijeme za konzultacije	
Telefon	
e-mail	
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA	
SADRŽAJ KOLEGIJA	
<p>1. U uvodnom bi se dijelu nastave dao općenit pregled libertarijanske političke filozofije: glavnih tema kojima se bavi i glavnim varijantama te vrste teorije (anarhokapitalizam i teorije minimalne države; deontološka i konzekvencijalistička varijanta). Također bi se razjasnila terminološka zbrka koja postoji u pogledu imenovanja suvremenih političkih teorija te vrste: tj. da se u Europi teorije slobodnog tržišta nazivaju „liberalnim“ ili „neoliberalnim“ dok Američki one nose naziv „libertarijanskih“ ili čak „konzervativnih“ učenja. Naposljetku bi se studentima prezentirao detaljan plan rada kolegija, čime ih se želi motivirati za rad (2h).</p> <p>2. Prvi tematski blok bio bi posvećen znamenitoj Friedrich von Hayekovoj analizi logike funkcioniranja planske privrede i razlozima zbog kojih se može tvrditi da ona neminovno vodi u autoritarne ili čak totalitarističke poretke. Ta analiza, koja je opće mjesto suvremene političke misli, kod nas je bez ikakve sumnje nedovoljno poznata i to je čak svojevrsan akademski skandal (6h).</p> <p>3. Nakon toga bi se prešlo na, također znanu, Hayekovu kritiku umjerenog socijalističkog projekta – socijalne države i njegovo kontroverzno mišljenje da je socijalna pravda nekoherentan pojam, te njegove razne argumente u prilog blagodatima slobodnog tržišta (4h).</p> <p>4. Donekle sličnom obradom iste teme nastavilo bi se kroz prikaz temeljnih ideja Milтона Friedmana, koji ukazuje na povezanost ekonomske i političke slobode, te na brojne nedostatke raznih državnih intervencija (npr. u školstvo, licenciranje za obavljanje raznih djelatnosti, redistribuciju dohotka, različite vrste socijalne pomoći i sl.) u funkcioniranje slobodnog tržišta (6h). Uz to bi se dodala i jedna kritička analiza konzekvencijalističke i većinom ekonomski utemeljene varijante libertarijanske teorije, ona Ronalda Dworkina (2h). Time bi se i zaključio prikaz ove vrste razmišljanja o uređenju društva.</p> <p>5. Posljednju nastavnu cjelinu činio bi prikaz najbolje deontološke verzije libertarijanizma, tj. one Roberta Nozicka. Prošlo bi se kroz sve glavne dijelove njegove teorije: opravdanje države nasuprot anarhistima, negiranje uplitanja države u distribuciju dohotka, kritike ključnih egalitarističkih gledišta, te njegovu viziju da minimalna država može biti ideal vrijedan borbe budući da predstavlja okvir za realiziranje svih vrsta utopija (8h).</p> <p>6. Završilo bi se jednim od važnijih kritičkih osvrtâ na Nozickovu teoriju, tako da studenti dobiju uvid i u njene glavne poteškoće i da ne smatraju da je pristup cijelog kolegija bio pristran (2h).</p>	
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA	
<p>Nakon odslušanog i položenog kolegija studenti će moći:</p> <ul style="list-style-type: none"> - razumjeti neke od ključnih preokupacija suvremene političke filozofije; - definirati probleme distributivne pravednosti, slobodnog tržišta i redistribucije dobara, planske ekonomije, javnih dobara, javnih politika socijalne države, itd.; - razlikovati i interpretirati osnovna gledišta o tim problemima; - identificirati glavne smjerove kritike tih gledišta; 	

<ul style="list-style-type: none"> - kritički interpretirati i vrednovati spomenuta temeljna gledišta; - samostalno nastaviti daljnje izučavanje obrađenih tema, ukoliko ih to bude zanimalo; - argumentirano zaključivati o filozofsko-političkim problemima općenito. 			
NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „X“)			
Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
X		X	X
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo
		X	
III. SUSTAV OCJENJIVANJA			
AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA	
Pohađanje nastave	1	30	
Kontinuirana provjera znanja 1	0,5	20	
Kontinuirana provjera znanja 2	0,5	20	
ZAVRŠNI ISPIT	1	30	
UKUPNO	3	100	
<p>Opće napomene:</p> <p>Varijanta 1 bez završnog ispita Tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova kroz različite oblike kontinuiranog praćenja i vrednovanja.</p> <p>Varijanta 2 sa završnim ispitom Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tijekom nastave student može ostvariti od najmanje 50% do najviše 70% ocjenskih bodova. - Na završnom ispitu student može ostvariti od najviše 50% do najmanje 30% ocjenskih bodova. <p>Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:</p>			
OCJENA	PREDDIPLOMSKI STUDIJ i DIPLOMSKI STUDIJ		
5 (A)	od 90 do 100 ocjenskih bodova		
4 (B)	od 75 do 89,9 ocjenskih bodova		
3 (C)	od 60 do 74,9 ocjenskih bodova		
2 (D)	od 50 do 59,9 ocjenskih bodova		
1 (F)	od 0 do 49,9 ocjenskih bodova		
IV. LITERATURA			
OBVEZNA LITERATURA			
1) Friedman, M. <i>Kapitalizam i sloboda</i> , Globus – Školska knjiga, Zagreb, 1992, str. 19-46, 93-113, 145-195 (100) 2) Hayek, F.A. <i>Put u ropstvo</i> , KruZak, Zagreb, 2001, str. 67-174 (108) 3) Hayek, F.A. <i>Pravo, zakonodavstvo i sloboda</i> , CID, Podgorica, 2002, str. 161-227 (66) 4) Nozick, R. <i>Anarhija, država i utopija</i> , Jesenski i Turk, Zagreb, 2003, str. 27-51; 80-6; 125-7; 201-242; 305-358; 385-414 (159)			
Ukupno: 433 str.			
IZBORNA LITERATURA			
Arneson, R.J. "Lockean Self-Ownership: Towards a Demolition", <i>Political Studies</i> , Vol. 39, No. 2, 1991, str. 36-54 (19) Barry, N. <i>On Classical Liberalism and Libertarianism</i> , Macmillan, London, 1986. Buchanan, A. <i>Ethics, Efficiency, and the Market</i> , Clarendon Press, Oxford, 1985. Buchanan, J. <i>Granice slobode: Između anarhije i Levijatana</i> , Dereta, Beograd, 2002. Child, J.W. "Can Libertarianism Sustain a Fraud Standard?", <i>Ethics</i> , Vol. 104, No. 4, 1994, str. 722-738 (17) Cohen, G.A. <i>Self-Ownership, Freedom, and Equality</i> , Cambridge University Press, 1995, str. 19-115 (96) Cohen, G.A. <i>Socijalizam – zašto ne?</i> , KruZak, Zagreb, 2011. Cohen, G.A. <i>On the Currency of Egalitarian Justice and Other Essays in Political Philosophy</i> , Princeton University Press, 2011, str. 147-199 (53) Duncan, F./Machan, T./Nussbaum, M. <i>Libertarianism: For and Against</i> , Rowman and Littlefield, 2005.			

- Dworkin, R. "Why Liberals Should Care About Equality?" u Dworkin, R. *A Matter of Principle*, Harvard University Press, 1985, str. 208-13 (5)
- Exdell, J. "Distributive Justice: Nozick and Property Rights", *Ethics*, Vol. 87, no. 2, 1977, str. 142-149 (8)
- Fried, B. "Wilt Chamberlain Revisited: Nozick's 'Justice in Transfer' and the Problem of Marked Based Distributions", *Philosophy and Public Affairs*, Vol. 24, no. 2, 1995, str. 226-245 (20)
- Friedman, D. *The Machinery of Freedom*, Open Court Press, 1989.
- Friedman, M. & R. *Free to Choose*, Harcourt, New York, 1990.
- Hardin, G. "The Tragedy of the Commons", *Science*, Vol. 162, no. 3859, 1968, str. 1243-1248 (6)
- Hazlitt, H. *Economics in One Lesson: The Shortest and Surest Way to Understand Basic Economics*, Three Rivers Press, 1988.
- Hayek, F.A. *The Constitution of Liberty*, Routledge & Kegan Paul, London, 1960.
- Hayek, F.A. *Individualizam i ekonomski poredak*, Fakultet političkih znanosti, Zagreb, 2002.
- Hospers, J. *Libertarianism: A Political Philosophy for Tomorrow*, Authors Choice Press, 1971.
- Gibbard, A. "What's Morally Special About Free Exchange?", *Social Philosophy and Policy*, Vol. 2, No. 1, 1984, str. 20-28 (9)
- Kavka, G.S. "An Internal Critique of Nozick's Entitlement Theory", u Corlett, A. (ur.) *Equality and Liberty*, Macmillan, London, 1991, str. ???
- Klein, N. *Doktrina šoka*, VBZ, Zagreb, 2008, str. 56-168 (113)
- Knowles, D. *Political Philosophy*, Routledge, London, 2001, str. 69-132, 177-195 (83)
- Kymlicka, W. *Contemporary Political Philosophy*, Clarendon Press, Oxford, 1990, str. 95-159 (65)
- Lomasky, L.E. *Persons, Rights, and the Moral Community*, Oxford University Press, 1987.
- Machan, T.R. (ur.) *The Libertarian Alternative*, ???
- Mises, L. *Birokracija*, Institut za javne financije, Zagreb, 2005.
- Monbiot, G. "The Tragedy of Enclosure", *Scientific American*, Vol. 270, No. 1, 1994, str. 159 (1)
- Murray, C. *Losing Ground*, Basic Books, New York, 1994, str. 145-236 (92)
- Nagel, T. "Libertarianism Without Foundations", *The Yale Law Journal*, Vol. 85, No. 136, 1975, str. 136-149 (14)
- Narveson, J. *The Libertarian Idea*, Temple University Press, Philadelphia, 1988.
- Narveson, J. „Contracting for Liberty“, u Machan, T.R./Rasmussen, D.B. (ur.) *Libertarianism for the 21. Century*, Rowman & Littlefield, Lanham, 1995, str. 19-40 (22)
- Narveson, J. „Libertarianism“, u LaFollette, H. (ur.) *The Blackwell Guide to Ethical Theory*, Blackwell, Oxford, 2000, str. 306-324 (19)
- Narveson, J. *Respecting Persons in Theory and Practice*, Rowman & Littlefield, Lanham, 2002.
- Okin, S.M. *Justice, Gender, and Family*, Basic Books, New York, 1989, str. 74-88 (15)
- Paul, J. (ur.) *Reading Nozick*, Basil Blackwell, Oxford, 1981.
- Plant, R. *Suvremena politička misao*, Jesenski i Turk, Zagreb, 2002, str. 101-123, 154-170, 277-314 (78)
- Popper, K.R. *Bijeda historicizma*, KruZak, Zagreb, 1996, str. 65-109 (45)
- Rand, A. *The Virtue of Selfishness*, Penguin, Harmondsworth, Middlesex, 1961.
- Rothbard, M. *Egalitarianism as a Revolt Against Nature and Other Essays*, Ludwig von Mises Institute, 2000.
- Rothbard, M. *The Ethics of Liberty*, New York University Press, New York, 2002.
- Rothbard, M. *For a New Liberty*, Ludwig von Mises Institute, 2006.
- Rothbard, M. *Moć i tržište*, Institut za javne financije, Zagreb, 2007.
- Ryan, C. "Yours, Mine, and Ours: Property Rights and Individual Liberty", *Ethics*, Vol. 87, No. 2, 1977, str. 126-41 (16)
- Sandel, M. *What Money Can't Buy*, Farrar, Straus and Giroux, New York, 2012.
- Schansberg, E.D. *Poor Policy*, Westview Press, Boulder, 1996.
- Schmidtz, D. & Goodin, R.E. *Social Welfare and Individual Responsibility*, Cambridge University Press, 1998.
- Schmidtz, D. (ur.) *Robert Nozick*, Cambridge University Press, 2002.
- Sen, A. "The Moral Standing of the Market", *Social Philosophy and Policy*, Vol. 2, No. 1, 1984, str. 1-19 (19)
- Spencer, H. *The Man versus the State*, Liberty Fund, 1982.
- Wheeler, S. "Natural Property Rights as Body Rights", *Nous*, 14, 1980, str. 171-193 (23)
- Wolff, J. *Robert Nozick*, Stanford University Press, 1991.

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

- Studenti mogu maksimalno izostati tri puta sa satova predavanja i seminara, odnosno moraju prisustvovati na 80% sati.

<ul style="list-style-type: none"> • Za više od tri izostanka studenti će dobiti dodatni seminar koji trebaju predati zajedno s obaveznim. • U slučaju opravdanoga duljeg izostanka student se o nastavi može informirati e-mailom na: npetrovic@ffri.hr • Kašnjenje se tolerira do 10 minuta. • Za nastave valja ugasiti mobitele i izbjegavati ulaske i izlaske. • Od studenata se očekuje odgovornost u izvršavanju obaveza. 	
NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA	
Web stranice fakulteta Elektroničkom poštom Usmeno	
KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA	
Nakon nastave i u vrijeme konzultacija Elektroničkom poštom	
NAČIN POLAGANJA ISPITA	
Studenti prvo moraju pristupiti pismenom ispitu objektivno tipa (test višestrukog izbora), a zatim usmenom ispitu.	
OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE	
Svako neovlašteno preuzimanje tuđega teksta bez navođenja izvora smatra se intelektualnom krađom i podložno je sankcijama predviđenim važećim aktima!	
ISPITNI ROKOVI	
Zimski	3. i 24.2. u 11h
Proljećni izvanredni	17.4. u 11h
Ljetni	
Jesenski izvanredni	1. i 11.9. u 11h
VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)	
DATUM	NAZIV TEME
15.10..2019.	Uvodno predavanje: što je libertarijanizam, koje sve varijante te teorije postoje i zašto je značajan?
22.10.2019.	Hayek: planska privreda nasuprot tržišnoj
29.10.2019.	Hayek: kamo vodi planska privreda (1. dio)
5.11.2019.	Hayek: kamo vodi planska privreda (2. dio)
12.11.2019.	Hayek: kamo vodi planska privreda (3. dio)
19.11.2019.	Hayek o distributivnoj pravednosti
26.11.2019.	Hayek o javnim dobrima
3.12.2019.	Friedman: veza kapitalizma i slobode; uloga države u slobodnom društvu
10.12.2019.	Friedman: školstvo i radne dozvole
17.12.2019.	Friedman: raspodjela bogatstva i mjere socijalne zaštite
7.1.2020.	Kritika Friedmanovog pristupa
14.1..2020.	Nozick: Nastanak legitimne države
21.1.2020.	Nozick: Distributivna pravda
28.1.2020.	Nozick: Minimalna država i utopija

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE

ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
----------------------	----------------	---	---------------------------

razumjeti neke od ključnih preokupacija suvremene političke filozofije	uvodna tema kojom se određuje mjesto libertarijanizma među suvremenim političkim teorijama; diskusije o planskoj privredi i tržištu te o minimalnoj i socijalnoj državi	<ul style="list-style-type: none"> - predavanja - rasprava 	<ul style="list-style-type: none"> - sudjelovanje u raspravi - „pub kviz“ - završni pismeni i usmeni ispit
definirati probleme distributivne pravednosti, slobodnog tržišta i redistribucije dobara, planske ekonomije, javnih dobara, javnih politika socijalne države, itd.	diskusije o planskoj privredi i tržištu; o minimalnoj i socijalnoj državi; o javnom, privatnom i civilnom sektoru	<ul style="list-style-type: none"> - predavanja - rasprava 	<ul style="list-style-type: none"> - sudjelovanje u raspravi - „pub kviz“ - završni pismeni i usmeni ispit
razlikovati i interpretirati osnovna gledišta o tim problemima	Hayekov, Friedmanov i Nozickov libertarijanizam nasuprot egalitarističkom liberalizmu	<ul style="list-style-type: none"> - predavanja - rasprava 	<ul style="list-style-type: none"> - sudjelovanje u raspravi - „pub kviz“ - završni pismeni i usmeni ispit
identificirati glavne smjerove kritike tih gledišta	Hayekove, Friedmanove i Nozickove primjedbe o planskoj privredi i socijalnoj državi; anarhističke i liberalne kritike libertarijanizma	<ul style="list-style-type: none"> - predavanja - rasprava 	<ul style="list-style-type: none"> - sudjelovanje u raspravi - „pub kviz“ - završni pismeni i usmeni ispit
kritički interpretirati i vrednovati spomenuta temeljna gledišta	razni smjerovi kritike svih obrađenih libertarijanskih pozicija o obrađenim problemima	<ul style="list-style-type: none"> - predavanja - rasprava 	<ul style="list-style-type: none"> - sudjelovanje u raspravi - „pub kviz“ - završni pismeni i usmeni ispit
samostalno nastaviti daljnje izučavanje obrađenih tema, ukoliko ih to bude zanimalo	cjelokupno obrađeno gradivo	<ul style="list-style-type: none"> - čitanje preporučene literature 	<ul style="list-style-type: none"> - sudjelovanje u raspravi - pisani radovi
argumentirano zaključivati o filozofsko-političkim problemima općenito	cjelokupno obrađeno gradivo	<ul style="list-style-type: none"> - rasprava - rad na tekstovima - pisanje radova 	<ul style="list-style-type: none"> - sudjelovanje u raspravi - pisani radovi

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU	
Naziv kolegija	Metafilozofija
Studij	Diplomski studij filozofije
Semestar	1.3.
Akadska godina	2019/2020
Broj ECTS-a	3
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30 + 0 + 0
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Petkom 8,15-10 sati, uč. 402
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Da
Nositelj kolegija	Doc. dr. sc. Iris Vidmar Jovanović
Kabinet	425
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	Četvrtak, 12:00 – 13:30 Petak: 10:15 – 12:00
Telefon	051/265-639
e-mail	ividmar@ffri.hr
Suradnik na kolegiju	
Kabinet	
Vrijeme za konzultacije	
Telefon	
e-mail	
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA	
SADRŽAJ KOLEGIJA	
Sadržaj predmeta bit će organiziran oko sljedećih tema:	
<p>(1) Definiranje filozofije – što je filozofija, koja je njezina zadaća, čime se bavi, postoje li 'distinktivno filozofska pitanja', razlika analitičke i kontinentalne filozofije</p> <p>(2) Filozofija u odnosu na znanosti – povijesni razvoj filozofije, 'odvajanje' disciplina, filozofija i prirodne znanosti, filozofija i humanističke znanosti, filozofske discipline i filozofija x-a</p> <p>(3) Metoda filozofije – argumenti u filozofiji, 'armchair' vs. empirijska istraživanja, eksperimentalna filozofija, misaoni eksperimenti, fenomenologija, autobiografija u filozofiji</p> <p>(4) Filozofija u odnosu na književnost – zajedničko podrijetlo u mitovima, odnos prema jeziku, centralnost jezičnog izražavanja za definiranje ovih disciplina, tematska sličnost i razlika, stilistička sličnost i razlika, književni aspekti filozofije, važnost filozofskih žanrova (meditacije, ispovjesti, istraživanja), filozofski aspekti književnih djela</p> <p>(5) Filozofija i ostale umjetnosti – filozofiranje kroz film, glazbu i kazalište, filozofska pitanja kao uporište umjetničke tematike</p> <p>(6) Filozofi o filozofiji – filozof-mudrac i vladar (Platon i Aristotel); filozof-znanstvenik (Bacon i Descartes), filozof-odgajatelj (Dewey), kraj filozofije (Danto, Rorty, Hawking)</p> <p>(7) Filozofija i pitanje vrijednosti i ispunjenosti života – može li nam filozofija pomoći da bolje živimo i budemo sretniji?</p> <p>(8) Vrijednost filozofije – zašto je filozofija vrijedna intelektualna disciplina i na čemu počiva ta vrijednost, korist filozofije za društvo, pitanje (nedostatka) napretka u filozofiji</p>	
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA	
Nakon odslušanog kolegija, očekuje se da studenti mogu:	
<p>(1) Analizirati i raspravljati o temeljnim pitanjima i problemima Metafilozofije</p> <p>(2) Kritički analizirati filozofske tekstove koji se bave ovom tematikom, usporediti i kritički preispitati stavove filozofa te zauzeti i argumentirati u korist vlastitoga stava</p> <p>(3) Objasniti, interpretirati i sažeto prenijeti stajališta ključnih predstavnika u debatama o Metafilozofiji</p> <p>(4) Objasniti odnos filozofije i društvenih, prirodnih i humanističkih znanosti</p>	

(5) Razviti vlastite stavove o tome kako filozofija može doprinijeti javnome dobru i oplemeniti individualne živote

NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)

Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
+		+	+
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo
		+	

III. SUSTAV OCJENJIVANJA

AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Pohađanje nastave	0,5	5
Kontinuirana provjera znanja 1	2,5	40
Kontinuirana provjera znanja 2		55
ZAVRŠNI ISPIT		od najmanje 30% do najviše 50%
UKUPNO	3	100

Opće napomene:

Varijanta 1 bez završnog ispita

Tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova kroz različite oblike kontinuiranog praćenja i vrednovanja.

Tijekom semestra pisat će se dva kolokvija koji će se sastojati od zadataka objektivnog tipa, alternativnog izbora, nadopunjavanja, analize teksta i esejskih pitanja odnosno eseja. Prvi kolokvij iznosi 40 ocjenskih bodova a drugi 55. Od studenata se očekuje da budu aktivni na nastavi, prvenstveno kroz aktivnosti vezane za diskusije i analizu tekstova. Kolegij nema završnog ispita. Studenti koji u predviđenim terminima ne polože kolokvij mogu to učiniti u terminima redovnih ispitnih rokova.

Varijanta 2 sa završnim ispitom

Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.

- **Tijekom nastave** student može ostvariti od najmanje 50% do najviše 70% ocjenskih bodova.
- **Na završnom ispitu** student može ostvariti od najviše 50% do najmanje 30% ocjenskih bodova.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PREDDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9%, ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

Berčić B. "Što je filozofija" (U *Filozofija*, svezak dva); Ibis grafika, 2012

Overgaard S., Gilbert P. i S. Burwood, *An Introduction to Metaphilosophy*, Cambridge UP, 2013 (izbor)
Herman Cappelen, Tamar Szabó Gendler, John Hawthorne, *The Oxford Handbook of Philosophical Methodology*, OUP 2016 (izbor)
Mišćević N., „Curiosity, Its Objects and Varieties“ *The Moral Psychology of Curiosity*, ur. I. Inan, L. Watson, Whitcomb D. Yigit S, 2018, Rowman & Littlefield
Chalmers D. (2015) Why Isn't There More Progress in Philosophy? *Philosophy*, 90, 3-31.
Danto A. "Letter to Posterity", *The American Scholar*, 2012
Thomason, A. (2015), "What Can Philosophy Really Do?", *The Philosopher's Magazine*, 71, 17 – 23

IZBORNNA LITERATURA

Blackburn S. *Think*, Oxford: Oxford University Press, 1999
Dewey J. *Reconstruction in Philosophy*, 1920
D'Oro G. i S. Overgaard, *The Cambridge Companion to Philosophical Methodology*, Cup, 2017
Dummett M. *The Nature and Future of Philosophy*, Columbia UP, 2010
Kitcher P. (2011), 'Philosophy Inside Out', *Metaphilosophy* 42: 248-260
Lang B. "Literary Philosophy: The Anatomy of Philosophical Style" *Colby quarterly*, 1986
Magee B. *Talking Philosophy. Dialogues with 15 Leading Philosophers*, OUP, 2001
Nagel T. *Mortal Questions*. Cambridge UP, 1979
Nagel T. *The View from Nowhere*, OUP, 1986
Nozick R. *The Examined Life*, Simon and Schuster, 1989
Nussbaum M. *Not For Profit: Why Democracy Needs the Humanities*, Princeton UP, 2010
Putnam H. "Literature, Science and Reflection," *New Literary History* 7, 3, pp. 483-91, 1976
Rorty R. *Philosophy and the Mirror of Nature*, Princeton UP, 1979
Russel B. *The Problems of Philosophy*, OUP, 1998
Sellars W., *Empiricism and the Philosophy of Mind*. London: Routledge & Kegan Paul Ltd, 1963
Small H. *The Value of Humanities*, OUP, 2013
Unger P. *Empty Ideas*, OUP, 2015
Vidmar I. „The Philosophers' Virtues“, *A&P- Anthropology and Philosophy*, 2017
Vidmar I., „Challenges of Philosophical Art“, *Proceedings of the European Society for Aesthetics*, 2016
Vidmar I. „Zar zaista nema napretka u filozofiji?“, *Godišnjak Instituta za filozofiju*, 2016
Vidmar I. „Big Philosophical Questions: Why They Matter and Why They are still Around?“, *The European Legacy*, 2018
Warner M. "Philosophy and Literature: Yesterday, Today and Tomorrow" in Schroeder
Wartenberg, Th. "Film as Philosophy" in P. Livingston & C. Plantinga (eds.) *The Routledge Companion to Film and Philosophy*, London: Routledge, 2008
Wartenberg, Th. "Theses on Cinema as Philosophy", *The Journal of Aesthetics and Art Criticism*, vol. 64 (1), pp. 11-18, 2006
Williams, B., *Philosophy as a Humanistic Discipline*, Princeton UP, 2006
Williamson T. „How did we get here from there? The transformation of analytic philosophy“, *Belgrade Philosophical Annual*, 2015
Williamson T. *Philosophy of Philosophy*, Willey Blackwell, 2007

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Studenti trebaju redovito pohađati nastavu (uvažavaju se opravdani razlozi za izostanak). U slučaju većeg broja izostanaka (4 i više), student je dužan napisati esejski rad na zadanu temu od min 4000 riječi.

Student je dužan, u slučaju izostanka, na prvi idući sat poslije izostanka donijeti liječničku ispričnicu kojom opravdava izostanak. Naknadno primljene ispričnice neće se uvažiti i izostanak će se smatrati neopravdanim.

Kašnjenje se tolerira do 5 minuta.

Tijekom nastave mobiteli trebaju biti utišani ili isključeni. Od studenata se očekuje izvršavanje svih zadanih obveza tijekom nastave.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Web stranice Fakulteta i Odsjeka za filozofiju Oglasne ploče Odsjeka za filozofiju Elektronička pošta Tajništvo Odsjeka za filozofiju	
KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA	
U vrijeme konzultacija Elektronička pošta	
NAČIN POLAGANJA ISPITA	
Pismeni	
OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE	
Svako neovlašteno preuzimanje tuđega teksta bez navođenja izvora smatra se intelektualnom krađom i podložno je sankcijama predviđenim važećim aktima!	
ISPITNI ROKOVI	
Zimski	13. veljače 2020. 27. veljače 2020.
Proljećni izvanredni	16. veljače 2020.
Ljetni	
Jesenski izvanredni	03. rujna 2020. 10. rujna 2020.
VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)	
DATUM	NAZIV TEME
11.10.	Upoznavanje s kolegijem i dogovor oko rada Uvod u područje Metafilozofije
18.10.	Problem definiranja filozofije B. Berčić, Što je filozofija? Danto A. "Letter to Posterity", <i>The American Scholar</i> , 2012
25.10.	Odnos filozofije prema prirodnim i humanističkim znanostima Overgaard S., Gilbert P. i S. Burwood, <i>An Introduction to Metaphilosophy</i> , pogl. 3
8.11.	Filozofija i književnost Murdoch I. (1999), <i>Existentialists and Mystics: Writings on Philosophy and Literature</i>
15.11.	Filozofska metodologija Dever J. What is Philosophical Methodology? (u <i>The Oxford Handbook of Philosophical Methodology</i>)
22.11.	Konceptualna analiza King J. Philosophical and Conceptual Analysis (u <i>The Oxford Handbook of Philosophical Methodology</i>)
29.11.	Intuicije Weinberg, Intuitions (u <i>The Oxford Handbook of Philosophical Methodology</i>)
6.12.	Kolokvij 1
13.12.	Filozofija i intelektualne vrline – znatiželja Mišević, Curiosity, Its Objects and Varieties (u <i>The Oxford Handbook of Philosophical Methodology</i>)
20.12.	Filozofski progres: istina, znanje i razumijevanje Chalmers D. (2015) Why Isn't There More Progress in Philosophy?

10.1. 17.1.	Filozofija i društveno-znanstvene prakse (u <i>The Oxford Handbook of Philosophical Methodology</i>) List i Valentini, <i>The Methodology of Political Theory</i> Antony i Rex, <i>Philosophy and Psychology</i> Currie, <i>Methods in the Philosophy of Literature and Film</i>
24.1.	Filozofija i vrijednosti Overgaard S., Gilbert P. i S. Burwood, <i>An Introduction to Metaphilosophy</i> , pogl. 7 i 8 Thomason, A. (2015), "What Can Philosophy Really Do?", <i>The Philosopher's Magazine</i> , 71, 17 – 23
31.1.	Drugi kolokvij

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE

ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
Analizirati i raspravljati o temeljnim pitanjima i problemima <i>Metafilozofije</i>	Sadržaj kolegija Metafilozofija	Predavanja, rad na tekstu, diskusija, frontalni rad, individualni rad, debate, panel rasprave, konceptualne mape	Pismeni ispit Sudjelovanje i doprinos studenata na nastavi
Kritički analizirati filozofske tekstove koji se bave ovom tematikom, usporediti i kritički preispitati stavove filozofa te zauzeti i argumentirati u korist vlastitoga stava	Tekstovi	Predavanja, rad na tekstu, diskusija, frontalni rad, individualni rad, debate, panel rasprave, konceptualne mape	Pismeni ispit, diskusije na nastavi
Objasniti, interpretirati i sažeto prenijeti stajališta ključnih predstavnika u debatama o <i>Metafilozofiji</i>	Metafilozofske rasprave	Predavanja, rad na tekstu, diskusija, frontalni rad, individualni rad, debate, panel rasprave, konceptualne mape	Pismeni ispit, diskusije na nastavi
Objasniti odnos filozofije i društvenih, prirodnih i humanističkih znanosti	Metafilozofske rasprave	Predavanja, rad na tekstu, diskusija, frontalni rad, individualni rad, debate, panel rasprave, konceptualne mape, analiza dostupnih i prikladnih novinskih članaka, upivanje i sudjelovanje u javnom prostoru (kazalište, muzeji i sl).	Pismeni ispit, diskusije na nastavi
Razvijeni stavovi o tome kako filozofija može doprinijeti javnome dobru i oplemeniti individualne živote	Gradivo	Analiza i kritička diskusija tekstova	Doprinos na nastavi

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU	
Naziv kolegija	Sloboda volje
Studij	Diplomski studij Filozofije
Semestar	1.,3.
Akadska godina	2019.-2020.
Broj ECTS-a	3
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+0+0
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Utorkom 14:15-16:00 u prostoriji 401
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	
Nositelj kolegija	Doc. dr. sc. Filip Čeč
Kabinet	424
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	Utorkom 10:30-12:00; Četvrtkom 14:00-15:30
Telefon	051 265 649
e-mail	fcec@ffri.hr
Suradnik na kolegiju	
Kabinet	
Vrijeme za konzultacije	
Telefon	
e-mail	
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA	
SADRŽAJ KOLEGIJA	
<p>Osnovni cilj kolegija jest upoznati studente s osnovnim konturama suvremene rasprave o problemu slobode volje, istaknuti posebnosti određenih pozicija u raspravi, njihovih argumenata te problema s kojima se susreću.</p> <p>Sadržaj kolegija:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uvod u problem: izlaganje problema i osnovnih pozicija u raspravi; upoznavanje s literaturom. • Kompatibilizam: klasični kompatibilizam, sloboda kao odsustvo prepreka • Inkompatibilizam: argument posljedice i mogućnost drugačijeg postupanja • Libertarijanizam i indeterminizam: klasični libertarijanizam, indeterminizam, slučajnost i sreća • Djelatnikovo uzrokovanje: djelatnik kao uzrok postupka, dvije koncepcije uzrokovanja. Postupci, razlozi i uzroci: jednostavni indeterminizam, suvremene teorije djelatnikovog uzrokovanja. • Determinizam: teorije tvrdog determinizma, sloboda volje kao iluzija • Alternativne mogućnosti i moralna odgovornost: kritika principa alternativnih mogućnosti • Hijerarhijske teorije slobode volje: hijerarhija želja, identifikacija, vrijednosti. • Reaktivni stavovi: teorije reaktivnih stavova, polukompatibilizam. • Krajnja odgovornost: Krajnja odgovornost, primjeri Austinove vrste, radnje formiranja jastva. • Sloboda volje i suvremena znanost: odnos indeterminizma i odluka. • Neuroznanost i sloboda volje: Libetov eksperiment 	
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA	
<p>Studenti će nakon odslušanog kolegija moći:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Navesti osnovne pozicije u raspravi, jezgrovito, jasno i pregledno opisati načine na koje te pozicije nastoje riješiti problem. • Izdvojiti i prikazati osnovne pojmove u raspravi te interpretirati odgovarajuće primjere korištenja tih pojmova. • Identificirati, opisati i procijeniti postojeće relacije između osnovnih pojmova korištenih u 	

raspravi. <ul style="list-style-type: none"> • Identificirati, opisati i razjasniti unutarnju strukturu argumenata korištenih u raspravi. • Procijeniti metafizička rješenja koja se nude u raspravi. • Napisati esej na zadanu temu. 			
NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)			
Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
x			x
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo
III. SUSTAV OCJENJIVANJA			
AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA	
Pohađanje nastave	1		
Kontinuirana provjera znanja	2	70	
ZAVRŠNI ISPIT (esej)		30	
UKUPNO	3	100	
Način bodovanja svake pojedinačne aktivnosti koja se ocjenjuje: Kontinuirana provjera znanja: ocjenjuje se priprema studenta za predavanja (čitanje predviđene obavezne literature). Provjera se vrši pomoću kratkih testovi koji se ispunjavaju na početku predavanja. Esej i aktivno sudjelovanje na nastavi: Student mora pripremiti i predati esej na određenu temu. Tema se određuje u dogovoru s nositeljem kolegija. Od studenta se zahtijeva da aktivno sudjeluje u nastavi. Završni ispit: Esej. Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:			
OCJENA	PREDDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI		
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova		
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova		
3 (C)	od 60% do 74,9%,ocjenskih bodova		
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova		
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova		
IV. LITERATURA			
OBVEZNA LITERATURA			
Kane, R. 2005. <i>A Contemporary Introduction to Free Will</i> . Oxford University Press. McKenna, M, Pereboom D. 2016. <i>Free Will. A Contemporary Introduction</i> . Routledge.			
IZBORNA LITERATURA			
Fisher, J. M. Ravizza, M. (ur) 1993. <i>Perspectives on Moral Responsibility</i> . Cornell University Press. Kane, R. (ur) 2000. <i>Free Will</i> . Routledge. Kane, R. (ur). 2002. <i>Oxford Handbook to Free Will</i> . Oxford University Press. Kane, R. (ur). 2011. <i>Oxford Handbook to Free Will. 2nd edition</i> . Oxford University Press. O'Connor, T. (ur). 1995. <i>Agents, Causes and Events - Essays on Indeterminism and Free Will</i> , Oxford University Press. Watson, G. 1982. (ur). <i>Free Will</i> . Oxford University Press.			
V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU			
POHAĐANJE NASTAVE			
Studenti mogu izostati s 25% predavanja. Neredovito pohađanje nastave tretirati će se kao neizvršavanje obaveza te će student biti prisiljen nanovo upisati kolegiji.			
NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA			
Elektronička pošta, konzultacije, oglasna ploča			
KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA			
Elektronička pošta, konzultacije			
NAČIN POLAGANJA ISPITA			
Vidi pod sustav ocjenjivanja			
OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE			

Svako neovlašteno preuzimanje tuđega teksta bez navođenja izvora smatra se intelektualnom krađom i podložno je sankcijama predviđenim važećim aktima!

ISPITNI ROKOVI

Zimski	3.2.; 17.2. u 10:15h
Prolječni izvanredni	14.4. u 10:15h
Ljetni	
Jesenski izvanredni	7.9. ili 11.9. u 10:15h

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)

DATUM	NAZIV TEME
15.10.2019.	Uvodno predavanje i podjela tema.
22.10.2019.	<u>Klasični kompatibilizam:</u> Kane 2005 - Klasični kompatibilizam (pogl.2: Compatibilism)
29.10.2019.	<u>Kritike klasičnog kompatibilizma – Argument posljedice:</u> Kane 2005 - Argument posljedice (pogl.3: Incompatibilism)
5.11.2019.	<u>Problem slobode volje i indeterminizam:</u> Kane 2005 - Sloboda volje i indeterminizam (pogl.4: Libertarianism, Indeterminism, and Chance)
12.11.2019.	<u>Libertarijanizam:</u> Kane 2005 - Libertarijanizam (pogl.5: Mind, Selves and Agent Causes)
19.11.2019.	<u>Suvremene libertarijanističke teorije:</u> Kane 2005 - Suvremene libertarijanističke teorije (pogl.6: Action, Reasons, and Causes)
26.11.2019.	<u>Tvrđi determinizam:</u> Kane 2005 - Tvrđi determinizam (pogl.7: Is Free Will Possible? Hard Determinists and Other Skeptics)
3.12.2019.	<u>Kritike principa alternativnih mogućnosti:</u> Kane 2005 - Kritike principa alternativnih mogućnosti (pogl.8: Moral Responsibility and Alternative Possibilities)
10.12.2019.	<u>Suvremene kompatibilističke teorije:</u> Kane 2005 - Suvremene kompatibilističke teorije (pogl.9: Higher-order Desires, Real Selves, and New Compatibilists)
17.12.2019.	<u>Teorija reaktivnih stavova:</u> Kane 2005 - Teorije reaktivnih stavova i polukompatibilizam (pogl.10: Reactive Attitude Theories)
7.1.2020.	<u>Krajnja odgovornost:</u> Kane 2005 - Krajnja odgovornost (pogl.11: Ultimate Responsibility)
14.1.2020.	<u>Sloboda volje i suvremene znanosti:</u> Kane 2005 - Sloboda volje i suvremene znanosti (pogl.12: Free-Will and Modern Science)
21.1.2020.	<u>Vrste slobode volje:</u> Kane 2005 - Vrste slobode volje (pogl.14: Conclusion: Five Freedoms)
28.1.2020.	<u>Neuroznanost i sloboda volje</u> McKenna, M, Pereboom D. 2016. Free Will. A Contemporary Introduction. Routledge

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE

ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
Navesti osnovne pozicije u raspravi, jezgovito, jasno i pregledno opisati načine na koje te pozicije nastoje riješiti problem.	Klasični libertarijanizam, libertarijanizam djelatnikovog uzrokovanja, libertarijanizam događajnog uzrokovanja, jednostavni libertarijanizam, klasični kompatibilizam, hijerarhijske teorije motivacije, polukompatibilizam, tvrdi determinizam, tvrdi inkompatibilizam	Predavanje Rad na tekstu Individualni rad Diskusija Analiza primjera	Kontinuirane provjere znanja Vrednovanje aktivnog sudjelovanja na seminarima
Izdvojiti i prikazati osnovne	Determinizam, sloboda volje,		

pojmove u raspravi te interpretirati odgovarajuće primjere korištenja tih pojmova.	moralna odgovornost, mogućnost drugačijeg postupanja, odsustvo prepreka, causa sui, slučajnost, sreća, identifikacija, formiranje jastva, djelatnikovo uzrokovanje, događajno uzrokovanje, reaktivni stavovi, osjetljivost na razlog		
Identificirati, opisati i procijeniti postojeće relacije između osnovnih pojmova korištenih u raspravi.	Kompatibilizam i/ili inkompatibilizam determinizma, slobode volje i moralne odgovornosti; kontrola, određenje, sreća		
Identificirati, opisati i razjasniti unutarnju strukturu argumenata korištenih u raspravi.	Argument posljedice, osnovni argument, argument sreće, primjeri frankfurtske vrste, primjeri austinovske vrste, Strawsonovi reaktivni stavovi, Libetov eksperiment		
Procijeniti metafizička rješenja koja se nude u raspravi.	Djelatnikovo uzrokovanje, radnje formiranja jastva, važnost reaktivnih stavova, osjetljivost na razloge, samoostvarenje, samokontrola, samoodređenje		
Napisati esej na zadanu temu.	Vidi gore navedene sadržaje	Individualni rad Rad na tekstu	Vrednovanje eseja

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU			
Naziv kolegija	FILOZOFIJA ODGOJA (nastavnički modul)		
Studij	Dvopredmetni diplomski studij filozofije		
Semestar	1.,3.		
Akadska godina	2019./2020.		
Broj ECTS-a	3		
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+0+0		
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Četvrtkom, 10,15 – 12, 00, prostorija 901		
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	ne		
Nositelj kolegija	Izv. prof. dr. sc. Aleksandra Golubović		
	Kabinet	423	
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	Utorkom, 10,30 – 12,00 i po dogovoru		
	Telefon		
	e-mail	agolub@ffri.hr	
Suradnik na kolegiju			
	Kabinet		
Vrijeme za konzultacije			
	Telefon		
	e-mail		
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA			
SADRŽAJ KOLEGIJA			
<ul style="list-style-type: none"> - Uvod u kolegij filozofija odgoja - odabir i obrada najznačajnijih filozofa odgoja: Platon, J. J. Rousseau, John Dewey - analiza temeljnih filozofskih stavova filozofa odgoja - evaluacija temeljnih spoznajnih i etičkih teorija za filozofiju odgoja - intelektualna i moralna komponenta u odgoju - pregled odgojnih koncepcija kroz povijest filozofije - suvremena koncepcija filozofije odgoja 			
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA			
<p>Da studenti budu sposobni</p> <ul style="list-style-type: none"> - opisati, definirati, objasniti, analizirati i vrednovati temeljne odgojne stavove filozofa odgoja polazeći od antičkih filozofa (Platon) pa sve do danas (osobito J. J. Rousseau, John Dewey). - da mogu opisati, objasniti i usporediti temeljne spoznajne i etičke teorije filozofa odgoja (kao i ovisnost etike o znanju). - da mogu opisati i objasniti rasprave (glavne poteškoće i izazove) suvremene filozofije odgoja - da studenti mogu primijeniti odgojne principe najznačajnijih filozofa odgoja (s ciljem unapređenja nastave). 			
NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)			
Predavanja X	Seminari X	Konzultacije X	Samostalni rad X

Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo

III. SUSTAV OCJENJIVANJA

AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Pohađanje nastave	1	
Kontinuirana provjera znanja 1 i 2	1,5	50
ZAVRŠNI ISPIT	0,5	50
UKUPNO	3	100

Opće napomene:

Varijanta 2 sa završnim ispitom

Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.

- **Tijekom nastave** student može ostvariti od najmanje 50% do najviše 70% ocjenskih bodova.
- **Na završnom ispitu** student može ostvariti od najviše 50% do najmanje 30% ocjenskih bodova.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PREDDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9%, ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

- 1) Boran Berčić, *Filozofija* (sv. 1 – odabrana poglavlja), Ibis grafika, Zagreb 2012.
- 2) *Filozofska hrestomatija* 1-9 (odabrani dijelovi), Školska knjiga, Zagreb 1996.
- 3) Aleksandra Golubović, „Učiteljski poziv i odgajanje: razmatranje iz perspektive filozofije odgoja”, *Odgojno-obrazovne teme*, (2018), 1-2, str. 141-165.
- 4) Aleksandra Golubović, „Odgojne implikacije Kierkegaardove antropologije. Od antropologije do filozofije odgoja u misli Sorena Kierkegaarda”, *Diacovensia* 23 (2015), 2, str. 213-228.
- 5) Aleksandra Golubović, „Aktualnost Rousseauovih promišljanja filozofije odgoja s posebnim osvrtom na moralni odgoj”, *Acta Iadertina*, 10 (2013), 1, str. 25-36.
- 6) Aleksandra Golubović, „Filozofija odgoja”, *Riječki teološki časopis*, 36 (2010), 2, str. 609-623.
- 7) Nigel Warburton, *Filozofija* (odabrani dijelovi), KruZak, Zagreb 1999.
- 8) Milan Polić, *K filozofiji odgoja*, Znamen i Institut za pedagojska istraživanja, Zagreb 1993.

9) Fernando Savater, <i>Etika za Amadora</i> , Zagreb 1998.	
10) Pierre Hadot, <i>Duhovne vježbe i antička filozofija</i> , Sandorf+Mizantrop, Zagreb 2013.	
IZBORNA LITERATURA	
1. Milan Polić, <i>Činjenice i vrijednosti</i> , Hrvatsko filozofsko društvo, Zagreb 2006.	
2. Luis Legrand, <i>Moralna izobrazba danas</i> , Zagreb 2001.	
3. Edgar Morin, <i>Odgoj za budućnost</i> , Zagreb 2002.	
4. Steven M. Cahn, <i>Classic and Contemporary Readings in the Philosophy of Education</i> , New York, 1997.	
5. <i>Filozofija odgoja</i> , ur. I. Čehok, Školska knjiga Zagreb 1997.	
V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU	
POHAĐANJE NASTAVE	
Studenti trebaju redovito pohađati nastavu.	
Kašnjenje se tolerira do 5 minuta. Tijekom nastave mobiteli trebaju biti utišani ili isključeni. Od studenata se očekuje aktivno sudjelovanje u nastavi te izvršavanje svih zadanih obveza tijekom nastave.	
NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA	
Web stranice Fakulteta, tj. odsjeka za filozofiju.	
Oglasne ploče odsjeka za filozofiju.	
Elektronička pošta.	
Tajništvo odsjeka za filozofiju.	
KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA	
U vrijeme konzultacija	
Elektronička pošta.	
NAČIN POLAGANJA ISPITA	
Pismeni ili usmeni ispit	
OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE	
Svako neovlašteno preuzimanje tuđega teksta bez navođenja izvora smatra se intelektualnom krađom i podložno je sankcijama predviđenim važećim aktima!	
ISPITNI ROKOVI	
Zimski	12. 02; 26. 02.
Proljetni izvanredni	15.04.
Ljetni	
Jesenski izvanredni	2.09. i 09.09.
VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)	
DATUM	NAZIV TEME
10.10.2019.	Uvodni dio – predstavljanje kolegija, tj. izvedbenog plana
17.10.	Izazovi i poteškoće filozofije odgoja
24.10.	Odgoj i suvremenost
31.10.	Definicija, ciljevi, metode i principi filozofije odgoja
7.11.	Odgoj u antici (Sokrat – epistemologija i etika u službi odgoja)
14.11.	Intelektualni i moralni odgoj (poteškoće, izazovi i perspektive)

21.11.	Platon – filozofija politike i odgoj (izbor iz djela – <i>Država</i>)
28.11.	Aristotel – etika vrlina (izbor iz djela – <i>Nikomahova etika</i>)
5.12.	<u>Kolokvij 1</u>
12.12.	J. J. Rousseau – <i>Emil ili o odgoju</i>
19.12.	J. J. Rousseau – <i>Emil ili o odgoju</i>
9.1.2020.	John Dewey – suvremeni filozof odgoja (izbor iz djela)
16.1.	John Dewey – suvremeni filozof odgoja (izbor iz djela)
23.1.	Razum i navika: paradoks moralnog odgoja
30.1.	<u>Kolokvij 2</u>
	(Napomena: u rasporedu nastave moguća su odstupanja)

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE

ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
Opisivanje, objašnjavanje, analiziranje, interpretiranje, obrazlaganje i vrednovanje glavnih pozicija	Autori: Platon J.J. Rousseau J. Dewey i suvremeni filozofi odgoja	Čitanje i interpretiranje izvornih tekstova (odlomaka) glavnih autora, frontalni, individualni, rad u paru, interaktivno predavanje, kritičko argumentiranje odgojnih prijedloga	Rasprave, Diskusije Analize i kritička promišljanja i interpretacije
Analiziranje i argumentiranje	Glavne odgojne pozicije ključnih autora	Rasprave i diskusije tijekom nastave	Pisanje kolokvija 1 i 2 (ili izlaganje i pisanje eseja 1 i 2)
Analiziranje	Analize izvornih djela (odabranih tekstova)	Rasprave, diskusije, interaktivna predavanja	Pisanje eseja
Evaluiranje; vrednovanje	Autori, Pozicije, Tekstovi	Analize, Rasprave, Interaktivna predavanja	Pismeno ili usmeno ispitivanje

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU	
Naziv kolegija	Nastava etike
Studij	Diplomski studij filozofije
Semestar	3.
Akadska godina	2019./2020.
Broj ECTS-a	3
Nastavno opterećenje (P+S+V)	20+0+10
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Petkom 10.15–12.00h, uč. 402
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Ne
Nositelj kolegija	Doc. dr. sc. Nebojša Zelič
Kabinet	426
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	Srijeda: 16-17.30 Četvrtak 16-17.30
Telefon	265648
e-mail	nzelic@ffri.hr
Nositelj kolegija	Doc. dr. sc. Marko Jurjako
Kabinet	422
Vrijeme za konzultacije	Utorak: 10-12 Srijeda: 10-12
Telefon	051 669 210
e-mail	mjurjako@uniri.hr
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA	
SADRŽAJ KOLEGIJA	
<p>U prvom dijelu kolegija naglasak je stavljen na poučavanju i razradi osnovnih ishoda koji bi se trebali ostvariti po godištima kroz nastavu etike. U domeni moralnog i etičkog promišljanja cilj nastave etike je razviti kod učenika etičke i metaetičke kompetencije. Na predavanjima će se obrađivati teme koje općenito reprezentiraju nastavne cjeline predviđene u ishodima nastave etike u srednjim školama te pripremaju učenike za polaganje državne mature iz etike. Prema godištima, predviđeni ishodi uključuju sljedeće opće teme:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Moralna i etička pitanja u mitovima • Moralna i etička pitanja o religijama • Etički problemi suvremenog društva • Ljudska priroda, kultura i smisao života • Društvo, država i ljudska prava • Bioetika • Etička argumentacija i etičke teorije <p>U okviru predavanja obrađivat će se antologijski tekstovi koji oprimjeruju i služe kao podloga za daljnje promišljanje i razradu općih tema. S obzirom na veliki opseg i težinu gradiva pri razradi općih tema usredotočit ćemo se na dublju analizu tekstova koji oprimjeruju gradivo Etike trećih i četvrtih razreda srednje škole. To uključuje značajniji fokus na teme i probleme iz bioetike i normativne etike, te promišljanje i primjenu moralnih načela na pojedinačne slučajeve.</p> <p>U okviru etičkih problema suvremenog društva analiziraju se problemi koji se bave osobnim identitetom, međuljudskim odnosima, problemima spola i roda, modernim tehnologijama i njihovim utjecajem na formiranje identiteta. Nadalje, analiziraju se problemi koji se bave odnosom čovjeka, tehnološkog napretka i njihovog utjecaja na prirodu, te pitanjima koja se odnose na suvremeno multikulturalno društvo i probleme kulturnog relativizma. U tematskom okviru društvo, država i ljudska prava analiziraju se ideje koje se odnose na pitanja pravičnog društvenog uređenja i ljudskih prava. Ovdje se razmatraju odnos ideologije i politike, važnost civilnog društva za razvoj demokracije, odnos etike i prava, te prava drugih živih bića. Bioetika se bavi praktičnim problemima koji proizlaze iz</p>	

znanstveno-tehnološkog i medicinskog napretka čovječanstva. Ovdje se bavimo analizom argumenata i problema koji se odnose na mogućnost proizvodnje genetski modificirane hrane, pobačaj, eutanaziju, medicinska istraživanja na oplođenim jajnim stanicama, i sličnim problemima. Konačno, na kolegiju se razvija vještina etičke argumentacije koja je utemeljena u različitim normativnim etičkim teorijama (npr. deontologija, etika vrlina i utilitarizam).

Na seminarskom dijelu nastave studenti biraju i pripremaju izlaganja prema temama koje su predviđene za ostvarivanje ishoda nastave etike. Na taj način se studenti pripremaju za izvođenje nastave etike koristeći različite didaktičke i metodičke vještine poučavanja. Isto tako, studenti dobivaju priliku kreativno promišljati i osmisliti djelomični plan i program za nastavu etike koji bi se mogao ostvariti u okviru predmetnog kurikulumu za etiku.

OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA

Student će moći:

- nabrojati osnovne teme prema okvirnom sadržaju za nastavu etike prema godištima
- procijeniti ishode učenja koji su određeni programom predmeta etika
- formulirati i primijeniti temeljne ciljeve poučavanja etike
- analizirati i vrednovati osnovne ideje tekstova koji će se obrađivati na nastavi
- pripremiti nastavnu jedinicu iz predmeta Etika

NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „X“)

Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
X	X	X	X
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo
		X	

III. SUSTAV OCJENJIVANJA

AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Pohađanje nastave	0.75	
Seminar	0.75	25
Kontinuirana provjera znanja	0.5	20
Esej/priprema za nastavu	0.5	25
ZAVRŠNI ISPIT/SEMINARSKI RAD	0.5	30
UKUPNO	3	100

Opće napomene:

Varijanta 1 bez završnog ispita

Tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova kroz različite oblike kontinuiranog praćenja i vrednovanja.

Varijanta 2 sa završnim ispitom

Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.

- **Tijekom nastave** student može ostvariti od najmanje 50% do najviše 70% ocjenskih bodova.
- **Na završnom ispitu** student može ostvariti od najviše 50% do najmanje 30% ocjenskih bodova.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PREDDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9%,ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

- Prijedlog nacionalnog kurikulumu nastavnog predmeta etika: http://mzos.hr/datoteke/23-Predmetni_kurikulum-Etika.pdf i <https://mzo.gov.hr/UserDocsImages//dokumenti/Obrazovanje/NacionalniKurikulum/PredmetniKurikulumi//Etika,%20prosinac%202017..pdf>
- Program nastavnog predmeta etika u srednjim školama: (http://dokumenti.ncvvo.hr/Nastavni_plan/gimnazije/izborni/etika.pdf)
- Etika – ispitni katalog za državnu maturu (2018-2019) <https://mk0ncvovow8xj1dauw2r.kinstacdn.com/wp-content/uploads/2018/10/ETIKA-2019.pdf>
- Primjer ispita s državne mature iz etike: <https://www.ncvvo.hr/drzavna-matura-2017-2018-ljetni-rok/>
- Kalin, B. (2003 ili novije izdanje). Povijest filozofije. Zagreb: Školska knjiga. (Odabrani tekstovi)
- Reškovac, T. (2008). Filozofija – Udžbenik filozofije za 4. Razred gimnazije. Zagreb: Profil. (Odabrani tekstovi)

IZBORNA LITERATURA

Uzorak udžbenika iz etike za srednje škole:

- Čehok, Ivan. (2003). Etika 1: Čovjek biće susreta. Zagreb: Školska knjiga.
- Čoh, Ć. i Lamot, M. i Matuš, K. Etika 1. Zagreb: Školska knjiga.
- Ćurko, B., Lukić, I., Katinić, M. i Zec, M. (2015). Etika 1 – Smisao i orijentacija. Zagreb: Školska knjiga.
- Golubović, A. i Angelovski, L. (2017). Metodika nastave filozofije – skripta. Rijeka: Filozofski fakultet u Rijeci. http://izdavastvo.ffri.hr/wp-content/uploads/2017/10/Golubovic_Angelovski-Metodika-nastave-filozofije.pdf
- Jakopec, P. (2014). Etika 4 – Etika ili o dobru. Zagreb: Školska knjiga.
- Šipuš, V. (2001) Etika 1. Zagreb: Školska knjiga.
- Šipuš, V. (2008). Etika 2. Zagreb: Školska knjiga.
- Vidanec, D. (2014). Etika 2 - čovjek kao društveno biće. Zagreb: Školska knjiga.
- Žunec, O. (1998). Etika 2: U potrazi za istinom: Religije svijeta. Zagreb: Profil.
- Šipuš, V. (2003). Etika 3. Zagreb: Školska knjiga.
- Čehok, I. Etika 3. Zagreb: Školska knjiga.
- Reškovac, T. (2009). Bioetika: udžbenik etike za treći razred srednjih škola. Zagreb: Profil.
- Reškovac, T. (2014). Filozofija morala: udžbenik etike za četvrti razred srednjih škola. Zagreb: Profil.
- Šipuš, V. (2009). Etika 4. Zagreb: Školska knjiga.
- Čehok, I. (2009). Etika: udžbenik za 4. razred gimnazije. Zagreb: Profil.
- Reškovac, T. (2014). Filozofija morala: udžbenik za 4. razred srednjih škola. Zagreb: Profil.
- Šipuš, V. (2003). Etika 1: metodički priručnik za nastavnike. Zagreb: Školska knjiga.
- Šipuš, V. (2003). Etika 2: metodički priručnik za nastavnike. Zagreb: Školska knjiga.
- Šipuš, V. (2003). Etika 3: metodički priručnik za nastavnike. Zagreb: Školska knjiga.
- Žitinski, M. (2014). Etika 3 – Bioetika danas. Zagreb: Školska knjiga.

Dodatna literatura:

- Aristotel. (1998). Nikomahova etika. Zagreb: Globus – Liber.
- Baccarini, E., i Prijic - Samaržija, S. ur. (2007). Praktična etika, Zagreb: Biblioteka Filozofska istraživanja.
- Berčić, B. (2012). Filozofija (sv. 1 i 2). Zagreb: Ibis grafika.
- Bracanović, T. (2018). Normativna etika. Zagreb: Institut za filozofiju.
- Carrol, L. (1985). Alica u zemlji čudesa i iza zrcala, Zagreb: GZH.
- Craig, P. R., Middleton, L. C. i O'Connell, J. L. (1998). Etički komiteti: praktični pristup. Zagreb: Pergamena.
- Čehok, I. i Koprek, I. (1996). Etika. Priručnik jedne discipline. Zagreb: Školska knjiga.
- Diels, H. (1983). Predsokratovci, 2 sv., Zagreb: Naprijed.
- Frankena, W. K. (1998). Etika. Zagreb: KruZak.
- Gensler, H. J. (1998): Ethics: a contemporary introduction. London and New York: Routledge.
- Ivan Pavao II. (1995). Evanđenje života. Zagreb: Kršćanska sadašnjost.
- Jodl, F. (1995). Historija etike, I-II. Sarajevo: V. Masleša.
- Kant, I., (1990). Kritika praktičkog uma. Zagreb: Naprijed.
- Kant, I. (2003). Osnivanje metafizike čudoređa. Zagreb: Feniks.

- MacIntyre, A. (2002). Za vrlinom. Studija o teoriji morala. Zagreb: KruZak.
- Marušić Brezetić, D. (2009). Filozofija: Priručnik za pripremu ispita na državnoj maturi. Zagreb: Profil.
- Matulić, T. (2001). Bioetika. Zagreb: Glas Koncila.
- McNaughton, D. (1988/2010). Moralni pogled: uvod u etiku. Zagreb: Sveučilište u Zagrebu – Hrvatski studiji. Preveo Tomislav Bračanović.
- Mill, J. S. (1988). O slobodi. Beograd: Filip Višnjić.
- Mill, J.S.(1998). Izabrani politički spisi. Zagreb: FPN.
- Nietzsche, F. (1990). Genealogija morala. Beograd: Grafos.
- Nietzsche, F. (2002). S onu stranu dobra i zla. Zagreb: AGM.
- Rawls, J. (2000). Politički liberalizam. Zagreb: KruZak.
- Platon. (1975). Protagora, Sofist. Zagreb: Naprijed.
- Platon, (2004). Država. Zagreb: Naklada Jurčić.
- Prijčić, S. ur. (1995). Pobačaj: za i protiv. Zbornik tekstova o najutjecajnijim suvremenim prilozima raspravi o pobačaju. Rijeka: Hrvatski kulturni dom.
- Pavao VI. (1968). Humanae vitae (Enciklika o ispravnoj regulaciji poroda). Zagreb: Kršćanska sadašnjost.
- Primorac, I. (2001). Filozofija na djelu. Zagreb: HFD.
- Pyle, H. (1985). Priča o kralju Arturu i njegovim vitezovima, Zagreb: GZH.
- Rousseau, J. J. (1978). Rasprava o porijeklu i osnovama nejednakosti među ljudima/Društveni ugovor. Zagreb: Školska knjiga.
- Singer, P. (1995/1998). Oslobođenje životinja. Zagreb: IBIS grafika. Preveo Neven Petrović.
- Singer, P. (2003). Praktična etika. Zagreb: KruZak.
- Šegota, I. ur. (1996). Nova medicinska etika. Društvena istraživanja. br. 3-4 (23-24), str. 519-762.
- Talanga, J. (1999) Uvod u etiku. Zagreb: Hrvatski studiji.
- Tolkien, J. R. R. (2001). Gospodar prstenova, I,II,III. Zagreb: Algoritam.
- Voltaire. (1997). Rasprava o toleranciji. Zagreb: Matica Hrvatska.
- Zamarovsky, V. (1989). Junaci antičkih mitova, Leksikon grčke i rimske mitologije. Zagreb: Školska knjiga

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Od studenata se očekuje redovito pohađanje nastave, aktivno sudjelovanje na nastavi i izvršavanje zadanih obveza

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Web stranice Fakulteta, tj. Odsjeka za filozofiju. Oglasne ploče Odsjeka za filozofiju. Elektronička pošta. Tajništvo Odsjeka za filozofiju.

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

U vrijeme konzultacija. Elektronička pošta.

NAČIN POLAGANJA ISPITA

Zaključna ocjena izračunat će se na temelju rada na nastavi, seminarskog izlaganja, završnog ispita i/ili seminarskog rada/eseja/pripreme predavanja.

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Svako neovlašteno preuzimanje tuđega teksta bez navođenja izvora smatra se intelektualnom krađom i podložno je sankcijama predviđenim važećim aktima!

ISPITNI ROKOVI

Zimski	7.i 21.02.
Proljetni izvanredni	17.04.
Ljetni	
Jesenski izvanredni	4.i 11.09.

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)

DATUM	NAZIV TEME
-------	------------

11.10.2019.	Svrha poučavanja, struktura, ciljevi i ishodi nastavnoga predmeta Etika
18.10.	Priprema nastavne jedinice iz nastavnoga predmeta Etika
25.10.	Etičke teorije: deontologija
01.11.	Praznik
08.11.	Etičke teorije: konzekvencijalizam
15.11.	Etičke teorije: etika vrlina
22.11.	Metaetika i filozofija morala
29.11.	Etički problemi u antičkim mitovima i etika i religija
06.12.	Identiteti, međuljudski odnosi i problemi suvremenoga društva
13.12.	Ljudska priroda, smisao ljudskoga života i raznolikost kultura
20.12.	Društvo i država, ljudska prava i izazovi globalizacije
10.01.2020.	Bioetika: nastanak života, prava pacijenata, umiranje i smrt
17.01.	Etički kodeksi pojedinih struka i disciplina
24.01.	Bioetika: tehnološko poboljšanje čovjeka, genetički inženjering i etika i znanost
31.01.	Kolokvij: pismena provjera na temelju ispitnog kataloga iz nastavnoga predmeta Etika

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE

ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
<ul style="list-style-type: none"> nabrojati osnovne teme prema okvirnom sadržaju za nastavu etike prema godištima 	<ul style="list-style-type: none"> Etičke teorije: deontologija Praznik Etičke teorije: konzekvencijalizam Etičke teorije: etika vrlina Metaetika i filozofija morala Etički problemi u antičkim mitovima i etika i religija Identiteti, međuljudski odnosi i problemi suvremenoga društva Ljudska priroda, smisao ljudskoga života i raznolikost kultura Društvo i država, ljudska prava i izazovi globalizacije Bioetika: nastanak života, prava pacijenata, umiranje i smrt Etički kodeksi 	Predavanje; Frontalni rad	Ocjena seminarskog rada Pismeni kolokvij

	<p>pojedinih struka i disciplina</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bioetika: tehnološko poboljšanje čovjeka, genetički inženjering i etika i znanost 		
<ul style="list-style-type: none"> • procijeniti ishode učenja koji su određeni programom predmeta etika 	<ul style="list-style-type: none"> • Svrha poučavanja, struktura, ciljevi i ishodi nastavnoga predmeta Etika • Priprema nastavne jedinice iz nastavnoga predmeta Etika 	<p>Predavanje; Frontalni rad; Diskusija</p>	<p>Ocjena seminarskog rada</p>
<ul style="list-style-type: none"> • formulirati i primijeniti temeljne ciljeve poučavanja etike 	<ul style="list-style-type: none"> • Svrha poučavanja, struktura, ciljevi i ishodi nastavnoga predmeta Etika • Priprema nastavne jedinice iz nastavnoga predmeta Etika 	<p>Diskusija; Grupni rad; Seminarski rad</p>	<p>Pismeni kolokvij i seminarski rad</p>
<ul style="list-style-type: none"> • analizirati i vrednovati osnovne ideje tekstova koji će se obrađivati na nastavi 	<ul style="list-style-type: none"> • Etičke teorije: deontologija • Praznik • Etičke teorije: konzekvencijalizam • Etičke teorije: etika vrlina • Metaetika i filozofija morala • Etički problemi u antičkim mitovima i etika i religija • Identiteti, međuljudski odnosi i problemi suvremenoga društva • Ljudska priroda, smisao ljudskoga života i raznolikost kultura • Društvo i država, ljudska prava i izazovi globalizacije • Bioetika: nastanak života, prava pacijenata, umiranje i smrt • Etički kodeksi pojedinih struka i disciplina • Bioetika: tehnološko poboljšanje čovjeka, genetički inženjering i etika i znanost 	<p>Rad na tekstu; Grupni rad; Diskusija; Seminarski rad</p>	<p>Pismeni kolokvij</p>
<ul style="list-style-type: none"> • pripremiti nastavnu jedinicu iz predmeta Etika 	<ul style="list-style-type: none"> • Priprema nastavne jedinice iz nastavnoga predmeta Etika 	<p>Seminarski rad; Rad na tekstu; Diskusija; Rad u grupi</p>	<p>Ocjena seminara i izlaganja</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Etičke teorije: deontologija • Praznik • Etičke teorije: konzekvencijalizam • Etičke teorije: etika vrlina • Metaetika i filozofija morala • Etički problemi u antičkim mitovima i etika i religija • Identiteti, međuljudski odnosi i problemi suvremenoga društva • Ljudska priroda, smisao ljudskoga života i raznolikost kultura • Društvo i država, ljudska prava i izazovi globalizacije • Bioetika: nastanak života, prava pacijenata, umiranje i smrt • Etički kodeksi pojedinih struka i disciplina • Bioetika: tehnološko poboljšanje čovjeka, genetički inženjering i etika i znanost		
--	--	--	--